

UNIVERSITY OF ŽILINA
Faculty of Management Science
and Informatics

PIKS, prednáška 7

Subsiet'ovanie v IPv4 sieťach

Introduction to Networks v7.0 – časti 11.6 až 11.9
Katedra informačných sietí
Fakulta riadenia a informatiky, UNIZA

Obsah prednášky

- **Protokol ICMPv4**
- **Opakovanie – adresovanie v IPv4 a úvod do subsiet'ovania**
- **11.6 Subsiet'ovanie sietí s prefixom /16 a /8**
- **11.7 Subsiet'ovanie podľa špecifických požiadaviek**
- **11.8 VLSM**
- **11.9 IPv4 adresný plán**

Protokol ICMPv4

Internet Control Message Protocol

- Protokol ICMP je pomocný signalizačný protokol, ktorý asistuje protokolom IPv4 a IPv6 pri ich činnosti
 - Umožňuje otestovať základnú konektivitu s ďalším IP uzlom
 - Typy ICMP správ: **Ping (Echo Request, Echo Reply)**
 - Informuje o nedoručiteľnosti konkrétneho paketu a dôvode
 - Typy ICMP správ: **Destination Unreachable (mnoho podtypov), TTL Exceeded**
 - Informuje o potenciálne lepšej ceste
 - Typy ICMP správ: **Redirect**
 - V IPv6 poskytuje funkcie pre objavenie smerovača, automatickú konfiguráciu adres a nahrádza protokol ARP
 - Typy ICMP správ: **Router Discovery, Neighbor Discovery**
- Správy ICMP protokolu sa vkladajú priamo do IP paketov
 - ICMP správu môže vytvoriť ktorýkoľvek IP uzol pozdĺž cesty medzi zdrojom a cieľom (zdroj, cieľ, medzilaňový smerovač)
 - ICMP správa je spravidla určená odosielateľovi pôvodného paketu

Formát ICMP správy

- ICMP správa má svoj typ a kód:
- Typ = čoho sa daná správa týka
- Kód = bližšie špecifikuje daný typ správy

	0	1	2	3	Octet offset
ICMP hlavička (header) 8 bytes	Typ	Kód	Header checksum		0
	Ďalšie ICMP polia hlavičky (podľa konkrétneho typu a kódu správy, nemusí sa využiť)				4
ICMP telo (payload) ľubovoľnej dĺžky	ICMP dáta (voliteľné, nemusí sa využiť vôbec)				8

Typy ICMP správ

Type	Code	Status	Description
0 – Echo Reply ^{[3]:14}	0		Echo reply (used to ping)
1 and 2		unassigned	<i>Reserved</i>
3 – Destination Unreachable ^{[3]:4}	0		Destination network unreachable
	1		Destination host unreachable
	2		Destination protocol unreachable
	3		Destination port unreachable
	4		Fragmentation required, and DF flag set
	5		Source route failed
	6		Destination network unknown
	7		Destination host unknown
	8		Source host isolated
	9		Network administratively prohibited
	10		Host administratively prohibited
	11		Network unreachable for ToS
	12		Host unreachable for ToS
	13		Communication administratively prohibited
	14		Host Precedence Violation
15		Precedence cutoff in effect	

Type	Code	Status	Description
4 – Source Quench	0	deprecated	Source quench (congestion control)
5 – Redirect Message	0		Redirect Datagram for the Network
	1		Redirect Datagram for the Host
	2		Redirect Datagram for the ToS & network
	3		Redirect Datagram for the ToS & host
6		deprecated	Alternate Host Address
7		unassigned	<i>Reserved</i>
8 – Echo Request	0		Echo request (used to ping)
9 – Router Advertisement	0		Router Advertisement
10 – Router Solicitation	0		Router discovery/selection/solicitation
11 – Time Exceeded ^{[3]:6}	0		TTL expired in transit
	1		Fragment reassembly time exceeded
12 – Parameter Problem: Bad IP header	0		Pointer indicates the error
	1		Missing a required option
	2		Bad length
13 – Timestamp	0		Timestamp
14 – Timestamp Reply	0		Timestamp reply
15 – Information Request	0	deprecated	Information Request
16 – Information Reply	0	deprecated	Information Reply
17 – Address Mask Request	0	deprecated	Address Mask Request
18 – Address Mask Reply	0	deprecated	Address Mask Reply
19		reserved	<i>Reserved</i> for security
20 through 29		reserved	<i>Reserved</i> for robustness experiment
30 – Traceroute	0	deprecated	Information Request

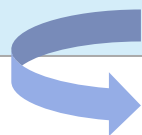
ICMP správa typu 3: Destination Unreachable

- Tento typ správy má 15 podtypov (= kódy), niektoré z nich sú nasledovné:

<ul style="list-style-type: none"> Kód 0 – Destination network unreachable <ul style="list-style-type: none"> Cieľová sieť je nedostupná, neexistuje fyzické spojenie k nej Kód 1 – Destination host unreachable <ul style="list-style-type: none"> Neexistuje fyzické spojenie k danému cieľovému hostovi Kód 2 – Destination protocol unreachable <ul style="list-style-type: none"> Daný L4 cieľový protokol nie je aktívny Kód 3 – Destination port unreachable <ul style="list-style-type: none"> Daný L4 cieľový port nie je aktívny 	<ul style="list-style-type: none"> Kód 4 – Fragmentation required, packet too big <ul style="list-style-type: none"> Paket je pre dané prenosové médium príliš veľký, vyžaduje sa fragmentácia, ale datagram má nastavený príznak DF = 'don't fragment', preto bol zahodený. V tele ICMP správy sa potom pošle odosielateľovi takého veľkého IP paketu hodnota MTU, ktorá sa vyžaduje na danej linke, ktorou chcel takýto paket prejsť (tzv. Next-hop MTU) Kód 13 – Communication administratively filtered <ul style="list-style-type: none"> Filtrácia adminom (firewall na PC, alebo ACL na smerovači - bude sa učiť až v PS1/2)
--	--

- ICMPv6 má podobné, ale iné kódy pre tento typ správ.

Typ = 3	Kód = ..vid' vyššie...	Header checksum
unused		Next-hop MTU
IP hlavička a prvých 8 bajtov pôvodného IP paketu		

- Používa sa, aby zdrojová stanica vedela ktorého IP paketu (ktorý bol zahodený) sa tento typ ICMP správy týka
 - (Pre L4 protokoly (TCP a UDP) týchto 8 bajtov zahŕňa aj čísla portov)

ICMP správa typu 11: Time Exceeded

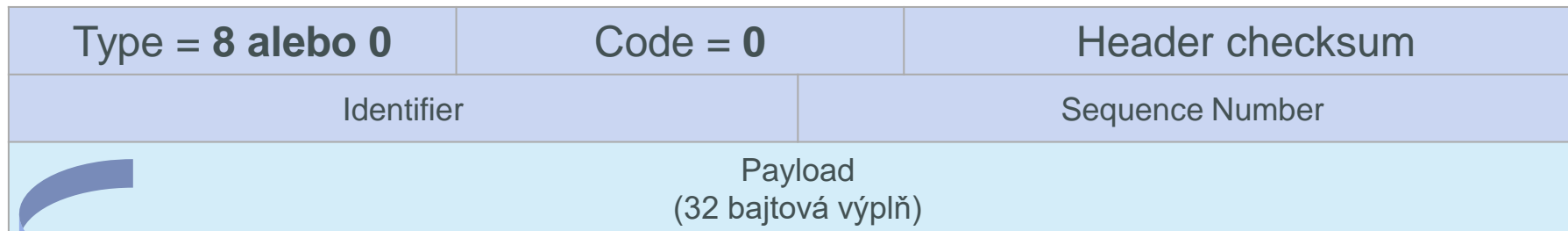
- Môže vygenerovať smerovač, keď hodnota poľa TTL v hlavičke spracovávaného paketu po dekrementácii (TTL-1) je 0
 - ICMPv6 – robí to isté, akurát pre pole Hop limit
- Pošle odosielateľovi daného paketu

Typ = 11	Kód = 0	Header checksum
nepoužité		
IP hlavička a prvých 8 bajtov pôvodného IP paketu		

-
- Používa sa, aby zdrojová stanica vedela ktorého IP paketu (ktorý bol zahodený) sa tento typ ICMP správy týka
 - (Pre L4 protokoly (TCP a UDP) týchto 8 bajtov zahŕňa aj čísla portov)

ICMP správy typu 8 a 0: Echo request a Echo reply

- využíva utilita **ping** na testovanie dostupnosti k nejakému hostovi v IP sieti
 - Odosiela 4 ICMP správy typu echo request a očakáva že cieľová stanica vygeneruje 4 ICMP správy typu echo reply, ako odpovede
 - Má nastavený čas čakania (timeout) na doručenie ICMP správy echo reply
 - Ak nepríde reply, indikuje to problém s konektivitou, alebo blokovanie ICMP správ niektorým smerovačom po ceste k cieľu
 - Vypočíta percentuálnu úspešnosť, a priemerný čas, za ktorý správa prišla tam a späť (tzv. round-trip time)

- Preskúmate na cvičení, čo obsahuje, aj aké hodnoty dáva Windows pre polia identifier a sequence number
- Identifier – spoločný identifikátor rovnaký pre všetky 4 správy (reply alebo request) vrámci jedného spustenia príkazu ping (napr. 1)
- Sequence number – identifikátor konkrétneho request/reply, vrámci jedného pingu, t.j. poradové číslo requestu/reply, s číslovaním nie od nuly, ale od nejakého „n“ – toto všetko závisí od OS (napr. 22, 23, 24, 25)

ICMP echo request – z Wiresharku

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
91	18.192.168.100.3	62.168.125.181	ICMP	74	Echo (ping) request	id=0x0001, seq=
92	18.62.168.125.181	192.168.100.3	ICMP	74	Echo (ping) reply	id=0x0001, seq=

Frame 91: 74 bytes on wire (592 bits), 74 bytes captured (592 bits) on interface 0
Ethernet II, Src: IntelCor_e7:0e:37 (d0:7e:35:e7:0e:37), Dst: HuaweiTe_be:0b:27 (fc:01:02:03:04:05)
Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.100.3 (192.168.100.3), Dst: 62.168.125.181
Internet Control Message Protocol
Type: 8 (Echo (ping) request)
Code: 0
Checksum: 0x4d46 [correct]
Identifier (BE): 1 (0x0001)
Identifier (LE): 256 (0x0100)
Sequence number (BE): 21 (0x0015)
Sequence number (LE): 5376 (0x1500)
[Response frame: 92]
Data (32 bytes)

0000	fc e3 3c be 0b 27 d0 7e 35 e7 0e 37 08 00 45 00	..<..'~ 5..7..E.
0010	00 3c 7f 99 00 00 80 01 da 1e c0 a8 64 03 3e a8	:<..... ..d.>.
0020	7d b5 08 00 4d 46 00 01 00 15 61 62 63 64 65 66	}...MF.. ..abcdef
0030	67 68 69 6a 6b 6c 6d 6e 6f 70 71 72 73 74 75 76	ghijklmn opqrstuv
0040	77 61 62 63 64 65 66 67 68 69	wabcdefg hi

- Polia Identifier aj Sequence number sú 2B t.j. 16 bitové, v odchytenej ICMP správe hodnota seq.n. v binárnom tvare: 00000000 00010101
 - Tú môžeme interpretovať dvojako - sú známe dva formáty: BE = big endian alebo LE = less endian (endian = ukončenie), Wireshark nevie na základe obsahu správy jednoznačne určiť, ktorý formát použiť, preto zobrazuje oba:
 - Sequence number vo formáte LE: 21 (00000000 00010101)
 - Sequence number vo formáte BE: 5376 (00010101 00000000)

ICMP echo reply – z Wiresharku

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
91	18.192.168.100.3	62.168.125.181		ICMP	74	Echo (ping) request id=0x0001, seq=2
92	18.62.168.125.181	192.168.100.3		ICMP	74	Echo (ping) reply id=0x0001, seq=2

Frame 92: 74 bytes on wire (592 bits), 74 bytes captured (592 bits) on interface 0
Ethernet II, Src: HuaweiTe_be:0b:27 (fc:e3:3c:be:0b:27), Dst: IntelCor_e7:0e:37 (d0:70:00:00:00:37)
Internet Protocol Version 4, Src: 62.168.125.181 (62.168.125.181), Dst: 192.168.100.3
Internet Control Message Protocol
Type: 0 (Echo (ping) reply)
Code: 0
Checksum: 0x5546 [correct]
Identifier (BE): 1 (0x0001)
Identifier (LE): 256 (0x0100)
Sequence number (BE): 21 (0x0015)
Sequence number (LE): 5376 (0x1500)
[Request frame: 91]
[Response time: 6.574 ms]

0000	d0 7e 35 e7 0e 37 fc e3 3c be 0b 27 08 00 45 00	.~5..7.. <..'..E.
0010	00 3c 3e 03 00 00 3a 01 61 b5 3e a8 7d b5 c0 a8	.<>...: a.>}....
0020	64 03 00 00 55 46 00 01 00 15 61 62 63 64 65 66	d..UF.. ..abcdef
0030	67 68 69 6a 6b 6c 6d 6e 6f 70 71 72 73 74 75 76	ghijklmn opqrstuv
0040	77 61 62 63 64 65 66 67 68 69	wabcdefg hi

Testovanie konektivity utilitou ping

- ping loopback (ping 127.0.0.1)
 - Test konfigurácie IPv4, či je IP protokol správne nainštalovaný na danom zariadení
 - Netestuje sa správna konfigurácia nastavení sieťovej karty (adresa, maska, brána)
 - Netestuje sa harvér sieťovej karty, iba implementácia TCP/IP v danom operačnom systéme, či funguje správne.
- ping 192.168.1.1 (príklad)
 - Test konektivity v mojej LAN – ping na niektorého hosta, alebo na bránu
 - Ak brána neodpovedá, ale host z danej LAN áno, over nastavenia – správna IP brány?
 - ak áno, môže byť problém: s daným rozhraním danej brány, alebo brána iba blokuje ICMP správy a inak je funkčná (menej časté)
- Ping www.google.sk
 - Test konektivity do vzdialenej siete
 - Ak je neúspešný, tak skúsiť ping 8.8.8.8 (alebo iná IP v internete)
 - Ak je úspešný, tak je problém zrejme s nastavením/fungovaním DNS servera
 - Ak aj toto nejde, zrejme bude problém s pripojením brány do internetu (alebo niektorý smerovač na ceste do 8.8.8.8 blokuje ICMP správy - menej časté)

Testovanie cesty do cieľa – traceroute (Cisco) tracert (Windows)

- Táto utilita zobrazí:
 - zoznam všetkých hopov (smerovačov) na ceste od zdroja k cieľu
 - čas za ktorý správa príde do cieľa a naspäť – viem detegovať príliš veľké odozvy od smerovačov po ceste d cieľa
- Využíva:
 - pole TTL v IPv4 hlavičke (Hop Limit v IPv6 hlavičke)
 - ICMP správu typu Time exceeded
- Posiela ICMP správy postupne s TTL 1, 2, 3,:
 - TTL = 1
 - Odpovie prvý smerovač (na ktorom TTL=0) správou ICMP typu Time exceeded
 - Na základe tejto odpovede utilita tracert zistí IP adresu prvého hopu k cieľovému hostovi
 - TTL = 2
 - Odpovie druhý smerovač (na ktorom klesne TTL=0) ...
 - Atd' až do cieľa...
 - Cyklus sa končí buď:
 - dosiahnutím cieľa – vygeneruje ICMP echo reply (alebo port unreachable)
 - alebo ak TTL dosiahne svoje maximum (závisí od OS)

Testovanie cesty k vzdelavanie.uniza.sk

- Test cesty od hosta (192.168.100.1) k serveru vzdelavanie.uniza.sk (158.193.168.4)

```
C:\Program Files>tracert vzdelavanie.uniza.sk

Tracing route to vzdelavanie.uniza.sk [158.193.168.4]
over a maximum of 30 hops:

  0  *         1 ms    1 ms   192.168.100.1
  1  7 ms     10 ms   7 ms   95-105-176-1.dynamic.orange.sk [95.105.176.1]
  2  2 ms     3 ms    3 ms   192.168.102.13
  3  7 ms     8 ms    7 ms   213-151-198-190.static.orange.sk [213.151.198.190]
  4  8 ms     7 ms    6 ms   Sanet-gw.six.sk [192.108.148.10]
  5  9 ms    10 ms   9 ms   ZU-Zilina.sanet2.sk [194.160.8.197]
  6  9 ms    10 ms  10 ms  vd-ne-13-23.net.uniza.sk [158.193.7.121]
  7 13 ms    10 ms  10 ms  vd-ne-13-27.net.uniza.sk [158.193.7.145]
  8  vd-ne-13-27.net.uniza.sk [158.193.7.145] reports: Destination net unreachable.

Trace complete.
```

- Posledný smerovač na ceste, od ktorého sme dostali odpoveď je: 158.193.7.145
- Analýzou ICMP správ vo Wiresharku sa vieme dozvedieť viac

Testovanie cesty k vzdelavanie.uniza.sk

- Posledný smerovač na ceste 158.193.7.145, nám odpovedá ICMP správou typu Destination unreachable, s kódom správy Communication administratively filtered
 - čiže ICMP správy sú filtrované adminom
 - t.j. cieľ môže byť dostupný (web server poskytuje obsah), iba smerovač na ceste k nemu blokuje ICMP správy

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
5	4.31	192.168.100.3	158.193.168.4	ICMP	74	Echo (ping) request id=0x0001, seq=
6	4.31	158.193.7.145	192.168.100.3	ICMP	70	Destination unreachable (Communicati

< Frame 6: 70 bytes on wire (560 bits), 70 bytes captured (560 bits) on interface 0

Ethernet II, Src: HuaweiTe_be:0b:27 (fc:e3:3c:be:0b:27), Dst: IntelCor_e7:0e:37 (d0:7

Internet Protocol Version 4, Src: 158.193.7.145 (158.193.7.145), Dst: 192.168.100.3 (

Internet Control Message Protocol

Type: 3 (Destination unreachable)

Code: 13 (Communication administratively filtered)

Checksum: 0xa796 [correct]

Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.100.3 (192.168.100.3), Dst: 158.193.168.4

Internet Control Message Protocol

Type: 8 (Echo (ping) request)

Code: 0

Checksum: 0x4cd1

Identifier (BE): 1 (0x0001)

Identifier (LE): 256 (0x0100)

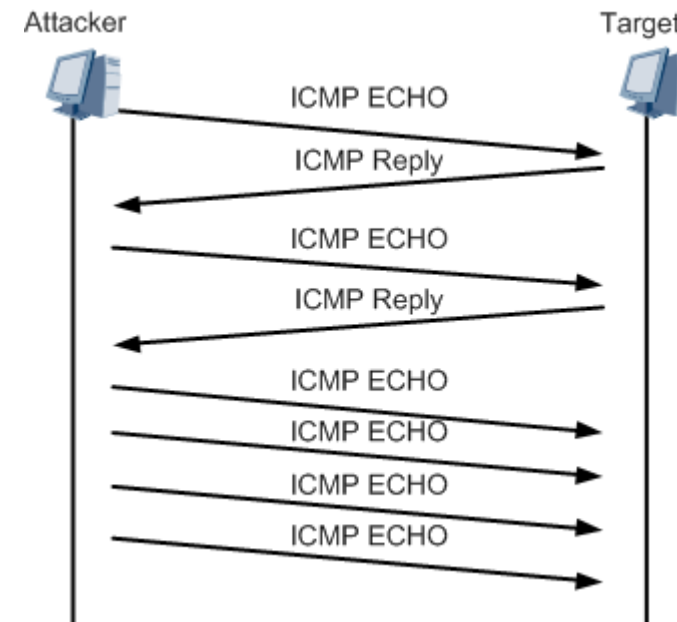
Sequence number (BE): 138 (0x008a)

Sequence number (LE): 35328 (0x8a00)

<

DoS útok záplavou ICMP správ (ICMP flood)

- Útočník sa pokúša zaplaviť svoju obeť ICMP správami typu echo request, ktoré posielajú s veľkou intenzitou
- Preto niektoré systémy blokujú správy ICMP request, a neposielajú ICMP reply správy
- Zväčša sa však ICMP správy neblokujú, práve kvôli ich užitočnosti
 - [RFC 1122](#) nariaďuje vždy posielat' ICMP reply

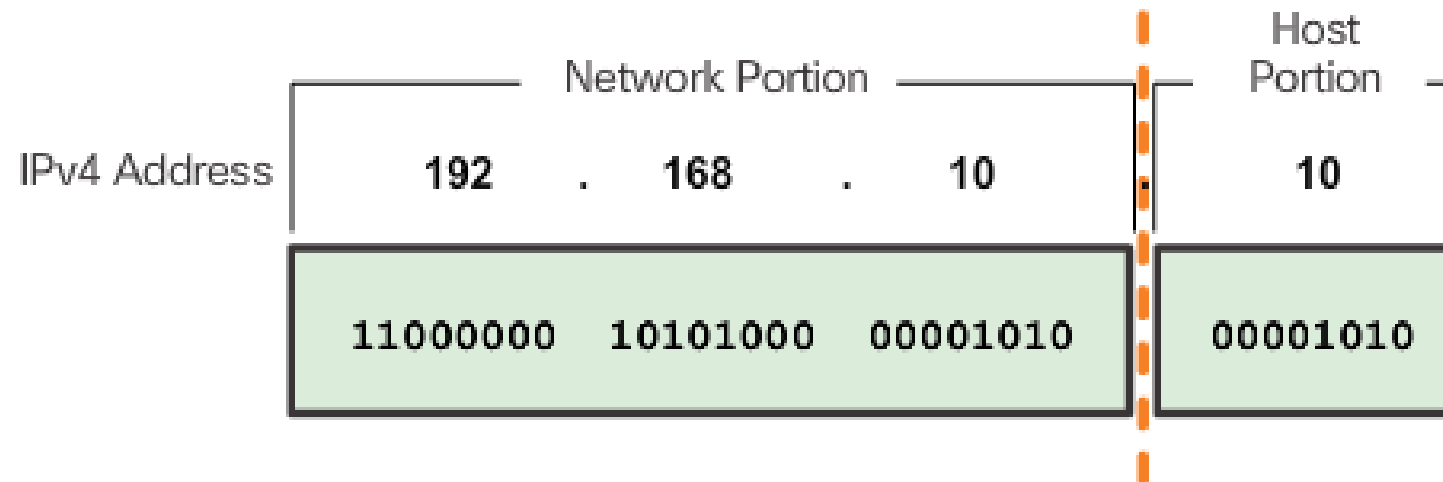

Opakovanie – adresovanie v IPv4 a úvod do subsiet'ovania

Predčíslenie siete a číslo uzla

- IPv4 adresa je 4-bajtové číslo
- Toto číslo je rozdelené na dve časti
 - **Predčíslenie siete** (Network Portion)
 - PSČ alebo telefónne čísla (predvoľba) sú pekným príkladom adres, ktoré vyjadrujú príslušnosť objektu do istej spoločnej skupiny príjemcov. Podobne je to s predčíslym siete.
 - **Číslo uzla** (Host Portion)
- Bajt IPv4 adresy sa zvykne nazývať aj oktet
- Hranica medzi predčíslym siete a číslom uzla je v IP adrese pohyblivá
- **Dva uzly sú v tej istej IP sieti práve vtedy, ak majú rovnaké predčíslenie siete**

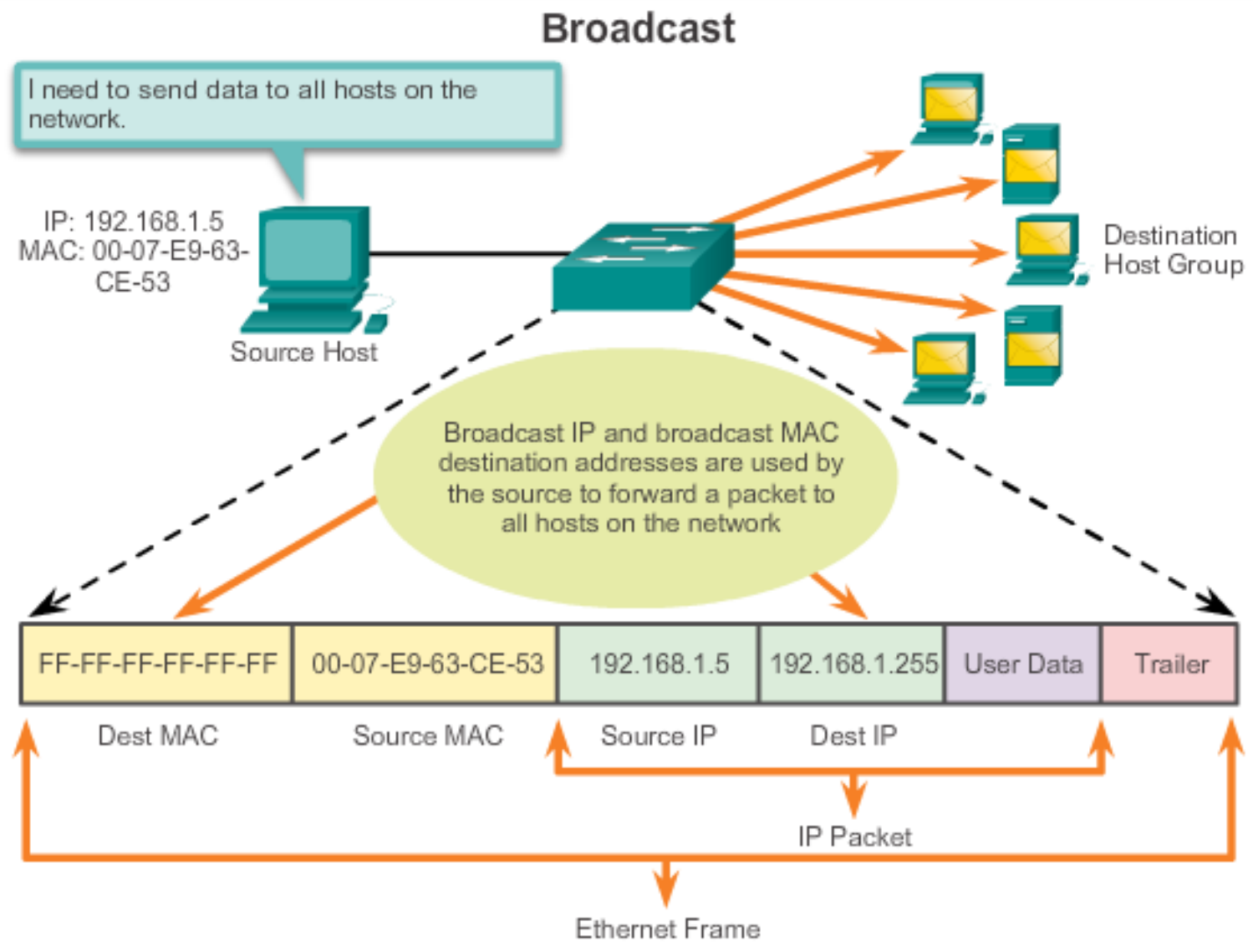

Adresa siete, broadcast, adresa uzla

- Podľa toho, čo IP adresa označuje, rozoznávame
 - Adresu siete: Najnižšia** adresa s daným predčíslím, označuje sieť ako celok (predčíslie sa doplní nulami do 32 bitov)
 - Broadcastovú adresu: Najvyššia** adresa s daným predčíslím, počúva na nej každá stanica v danej sieti (predčíslie sa doplní jednotkami do 32 bitov)
 - Adresu uzla: Každá iná** adresa s daným predčíslím, označuje konkrétny uzol

	Network			Host
Network Address	10	0	0	0
	00001010	00000000	00000000	00000000
Broadcast Address	10	0	0	255
	00001010	00000000	00000000	11111111
Host Address	10	0	0	1
	00001010	00000000	00000000	00000001

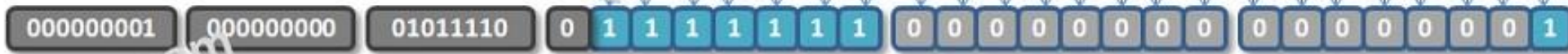
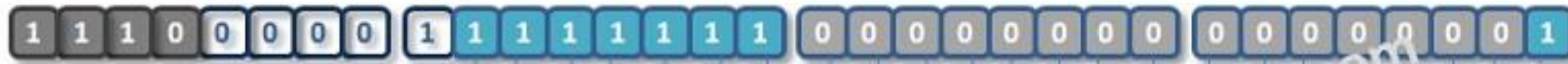
Broadcasting v Ethernete (L2)

Multicast v Ethernete (L2)

224 . 255 . 0 . 1

Every Multicast IP Address Start with 1110 Combinations Bits (5 bits) 23 bits of IP address are transferred to Multicast MAC

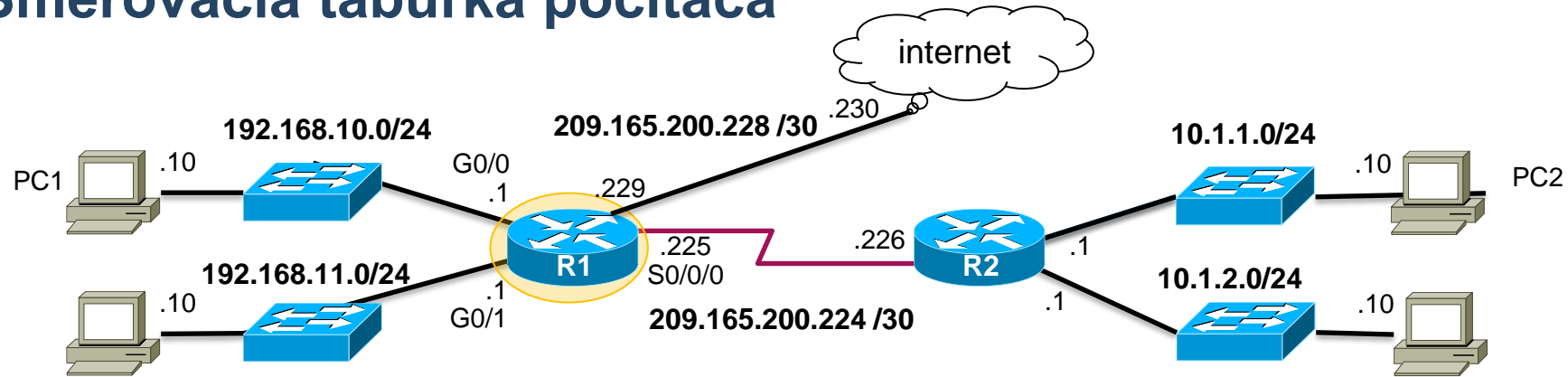
Fixed Multicast MAC Part
(01:00:5E) + 1 bit 0

01 : 00 : 5E : 7F : 00 : 01

With this Combination bits, a single Multicast MAC Address Maps, $2^5=32$ different Multicast IP Addresses

Smerovacia tabuľka počítača

IPv4 Route Table

Active Router:

Network Destinations	Netmask	Gateway	Interface	Metric
0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.10.1	192.168.10.10	281
127.0.0.0	255.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
127.0.0.1	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
127.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
192.168.10.0	255.255.255.0	On-link	192.168.10.10	281
192.168.10.10	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
192.168.10.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	192.168.10.10	281
255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281

Prehľadávanie smerovacej tabuľky PC

Ako? ... Longest prefix match

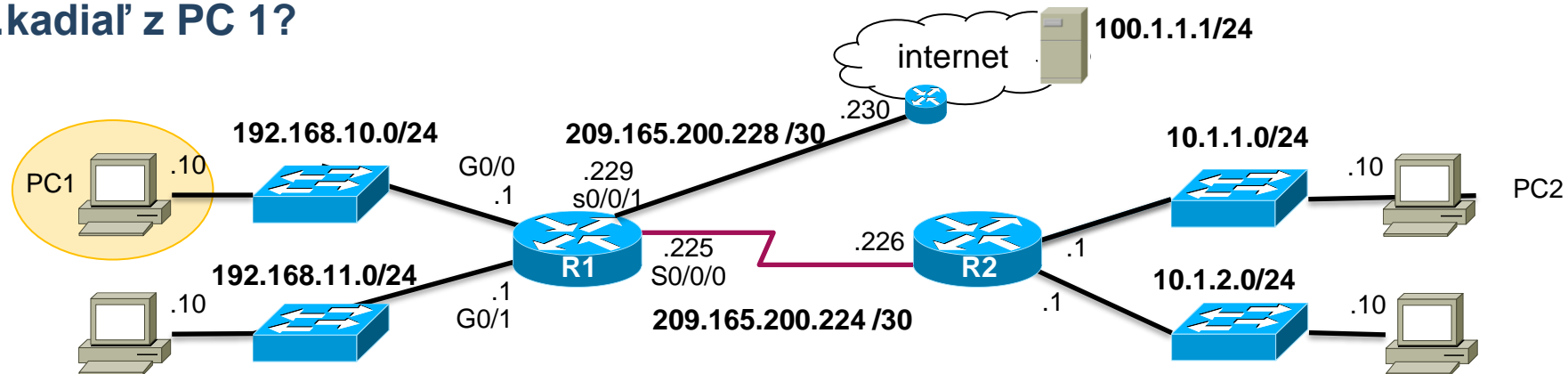
1. Usporiadaj si záznamy podľa dĺžky prefixu cieľových sietí zostupne, začni prvým záznamom
2. Ak IP adresa cieľa & maska = cieľová sieť, použi daný next hop (via), inak
3. ... ak už si prešiel celú ST (a nebol match), zahod' paket, inak choď na ďalší záznam a zopakuj krok 2.

IPv4 Route Table

```
=====
Active Router:
Network Destinations      Netmask      Gateway      Interface      Metric
 127.0.0.1      255.255.255.255      On-link      127.0.0.1      306
127.255.255.255      255.255.255.255      On-link      127.0.0.1      306
 192.168.10.10      255.255.255.255      On-link      192.168.10.10      281
 192.168.10.255      255.255.255.255      On-link      192.168.10.10      281
255.255.255.255      255.255.255.255      On-link      127.0.0.1      306
255.255.255.255      255.255.255.255      On-link      192.168.10.10      281
 192.168.10.0      255.255.255.0      On-link      192.168.10.10      281
 127.0.0.0      255.0.0.0      On-link      127.0.0.1      306
 224.0.0.0      240.0.0.0      On-link      127.0.0.1      306
 224.0.0.0      240.0.0.0      On-link      192.168.10.10      281
 0.0.0.0      0.0.0.0      192.168.10.1      192.168.10.10      281
```

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ z PC 1?

10.1.1.10 & **255.255.255.255** = 10.1.1.10

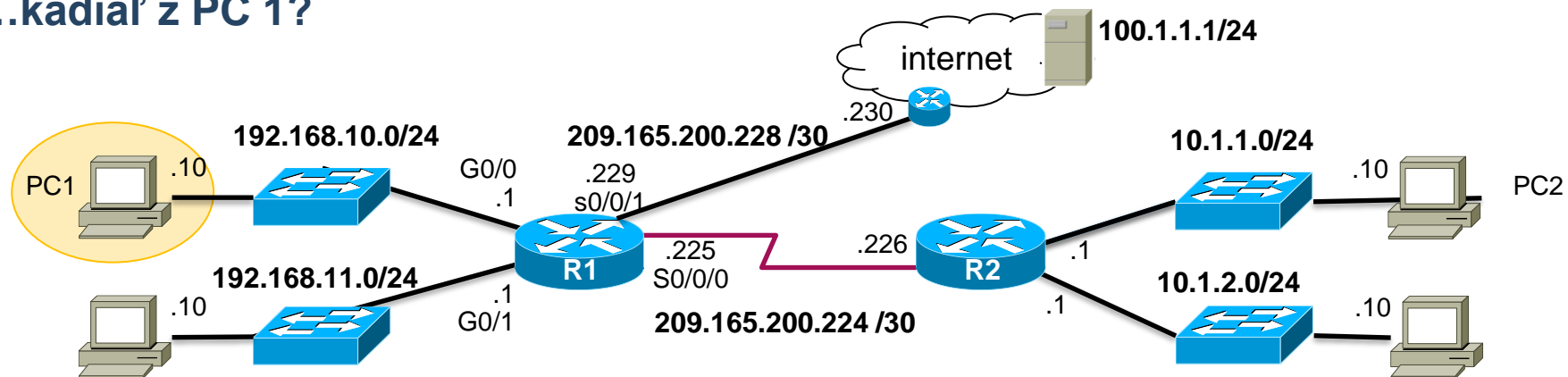
match? ☹ NIE

(rovnako aj nasledujúcich 5 riadkov)

Network	Destinations	Netmask	Gateway	Interface	Metric
	127.0.0.1	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	127.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	192.168.10.10	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.0	255.255.255.0	On-link	192.168.10.10	281
	127.0.0.0	255.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	192.168.10.10	281
	0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.10.1	192.168.10.10	281

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ z PC 1?

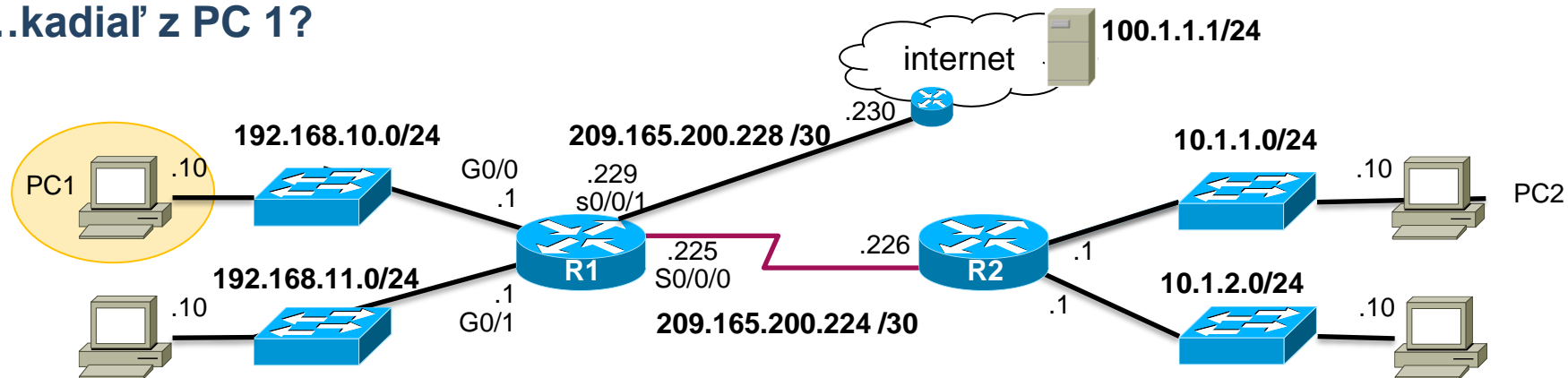
10.1.1.10 & **255.255.255.0** = 10.1.1.0

match? ☹ NIE

Network	Destinations	Netmask	Gateway	Interface	Metric
	127.0.0.1	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	127.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	192.168.10.10	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.0	255.255.255.0	On-link	192.168.10.10	281
	127.0.0.0	255.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	192.168.10.10	281
	0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.10.1	192.168.10.10	281

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ z PC 1?

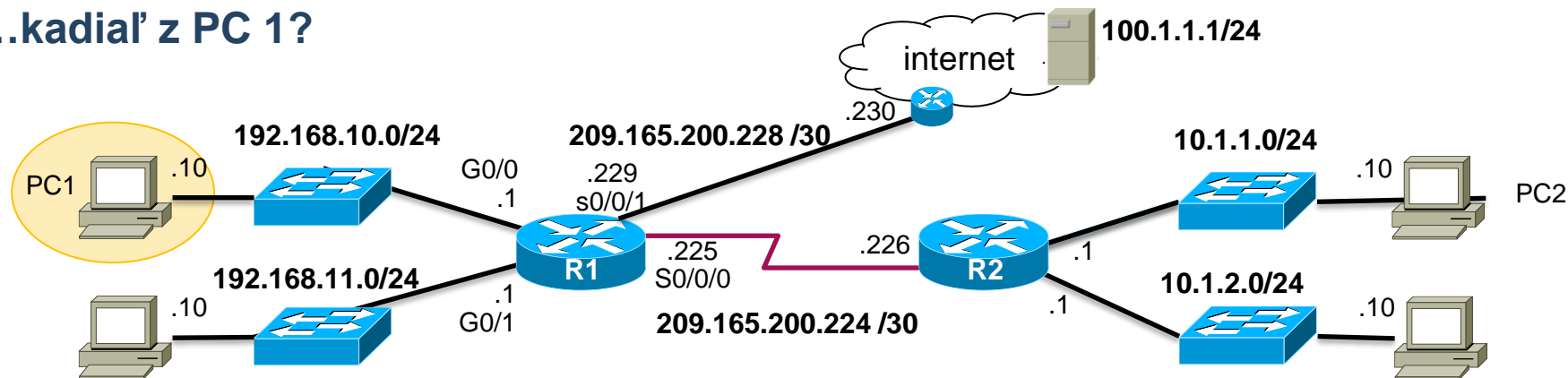
10.1.1.10 & **255.0.0.0** = ? 10.0.0.0

match? ☹ NIE

Network	Destinations	Netmask	Gateway	Interface	Metric
	127.0.0.1	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	127.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	192.168.10.10	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.0	255.255.255.0	On-link	192.168.10.10	281
	127.0.0.0	255.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	192.168.10.10	281
	0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.10.1	192.168.10.10	281

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ z PC 1?

10.1.1.10 & **240.0.0.0** = 0.0.0.0

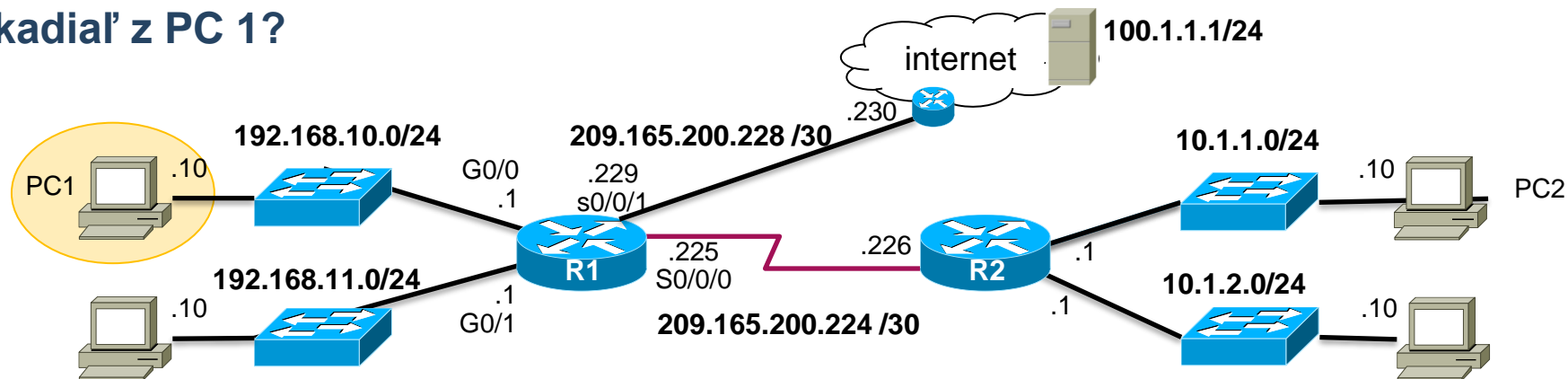
match? ☹ NIE (podobne aj ďalší riadok)

00001010.1.1.10 & **11110000.0.0.0** = 00000000.0.0.0

Network	Destinations	Netmask	Gateway	Interface	Metric
	127.0.0.1	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	127.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	192.168.10.10	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.0	255.255.255.0	On-link	192.168.10.10	281
	127.0.0.0	255.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	192.168.10.10	281
	0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.10.1	192.168.10.10	281

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ z PC 1?

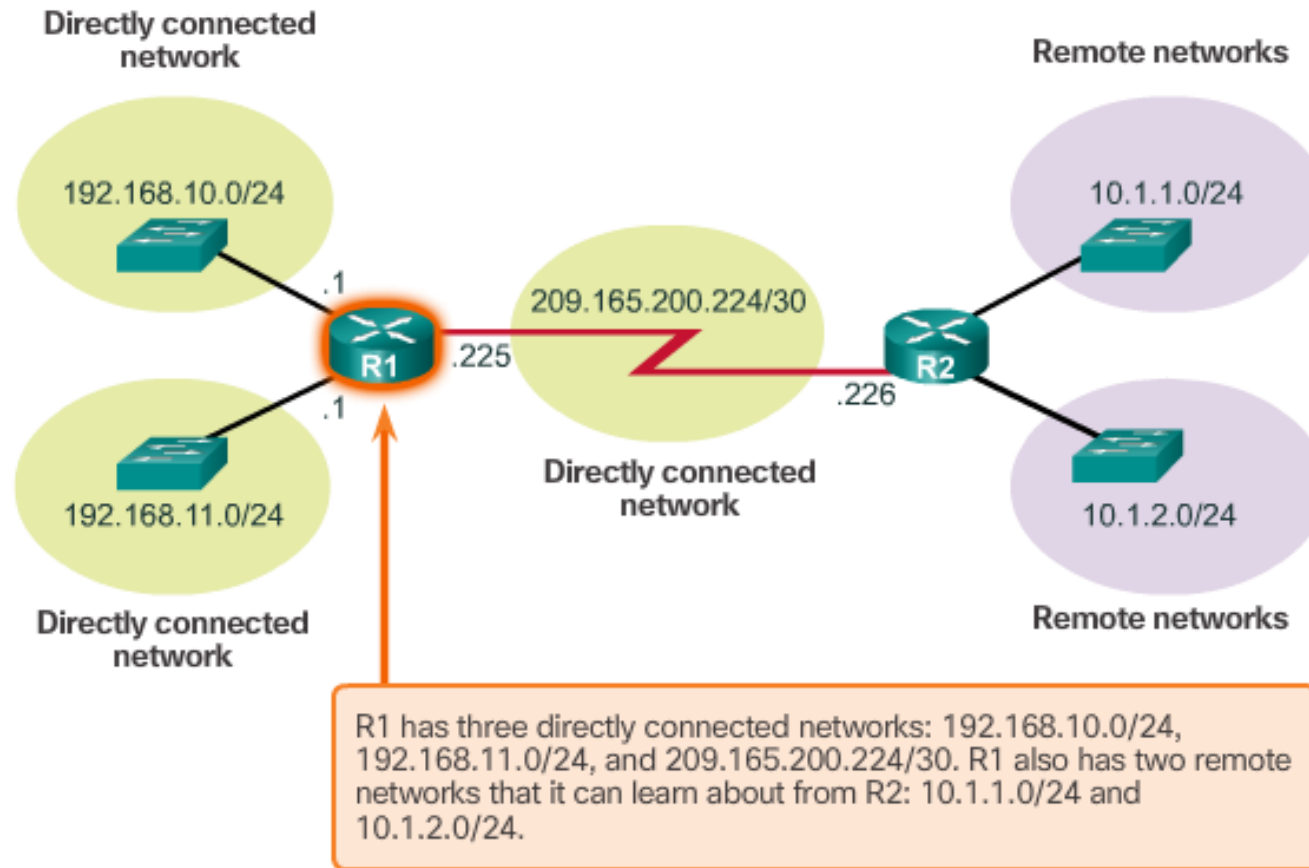
10.1.1.10 & **0.0.0.0** = 0.0.0.0

match? ☺ ÁNO next hop?

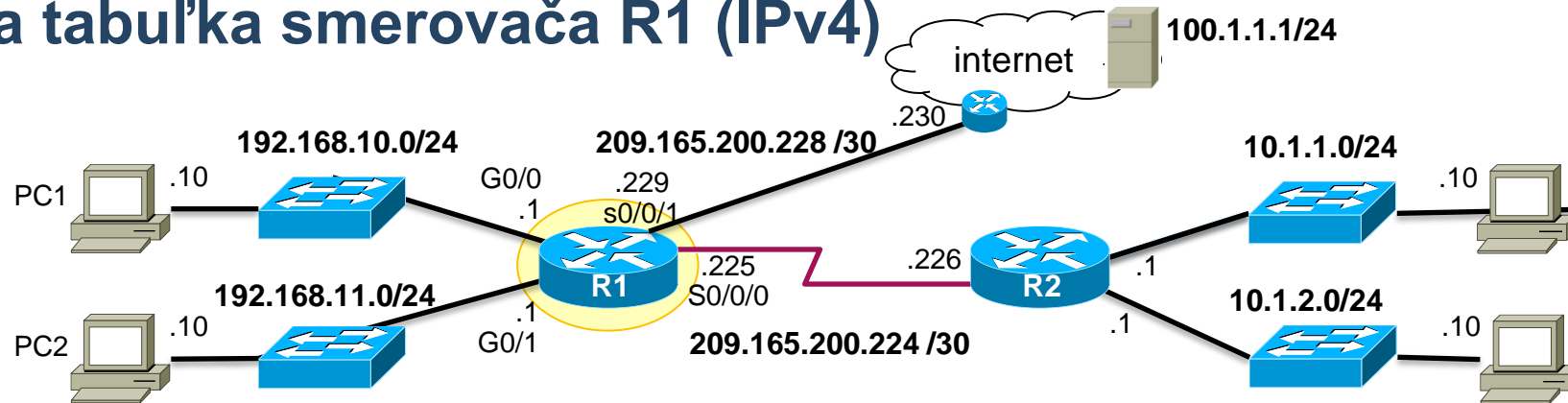
Network	Destinations	Netmask	Gateway	Interface	Metric
	127.0.0.1	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	127.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	192.168.10.10	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	127.0.0.1	306
	255.255.255.255	255.255.255.255	On-link	192.168.10.10	281
	192.168.10.0	255.255.255.0	On-link	192.168.10.10	281
	127.0.0.0	255.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	127.0.0.1	306
	224.0.0.0	240.0.0.0	On-link	192.168.10.10	281
	0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.10.1	192.168.10.10	281

Siete z pohľadu smerovača R1

Directly Connected and Remote Network Routes

Smerovacia tabuľka smerovača R1 (IPv4)

R1# **show ip route**

[... Časť výpisu odstránená ...]

10.0.0.0/8 is variably subnetted, 2 subnets, 2 masks

D 10.1.1.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0

D 10.1.2.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0

192.168.10.0/24 is variably subnetted, 2 subnets, 3 masks

C 192.168.10.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/0

L 192.168.10.1/32 is directly connected, GigabitEthernet0/0

192.168.11.0/24 is variably subnetted, 2 subnets, 3 masks

C 192.168.11.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/1

L 192.168.11.1/32 is directly connected, GigabitEthernet0/1

209.165.200.0/24 is variably subnetted, 2 subnets, 3 masks

C 209.165.200.224/30 is directly connected, Serial0/0/0

L 209.165.200.225/32 is directly connected, Serial0/0/0

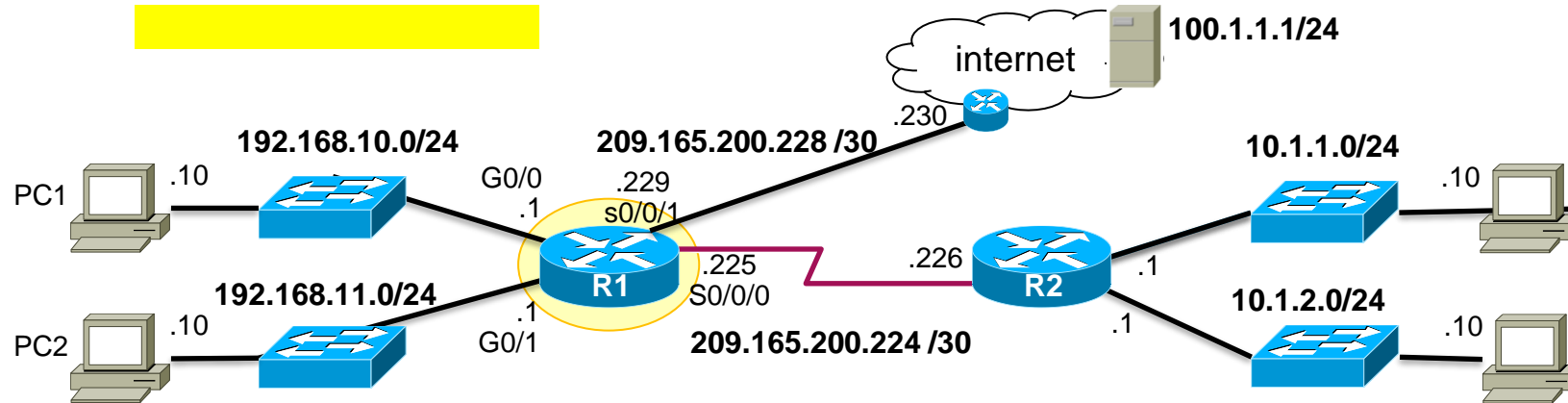
C 209.165.200.228/30 is directly connected, Serial0/0/1

L 209.165.200.229/32 is directly connected, Serial0/0/1

S* 0.0.0.0/0 [1/0] via 200.1.1.1, Serial 0/0/1
is directly connected, Serial 0/0/1

Prehľadávanie smerovacej tabuľky (ST)

Ako? ... Longest prefix match

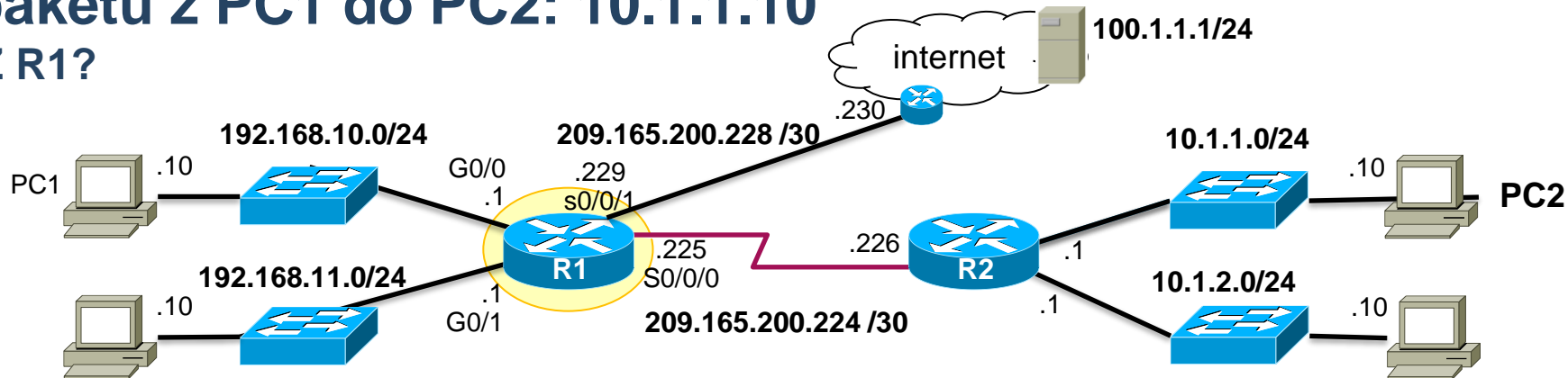

1. Usporiadaj si záznamy podľa dĺžky prefixu cieľových sietí zostupne, začni prvým záznamom
2. Ak IP adresa cieľa & maska = cieľová sieť, použi daný next hop (via), inak
3. ... ak už si prešiel celú ST (a nebol match), zahod' paket, inak chod' na ďalší záznam a zopakuj krok 2.

```
C      209.165.200.224/30 is directly connected, Serial10/0/0
C      209.165.200.228/30 is directly connected, Serial10/0/1
D      10.1.1.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
D      10.1.2.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
C      192.168.10.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/0
C      192.168.11.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/1
S*    0.0.0.0/0 [1/0] via 200.1.1.1, Serial 0/0/1
```

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ Z R1?

Dĺžka prefixu /30 je aká maska? 11111111.11111111.11111111.11111100
255. 255. 255. 252

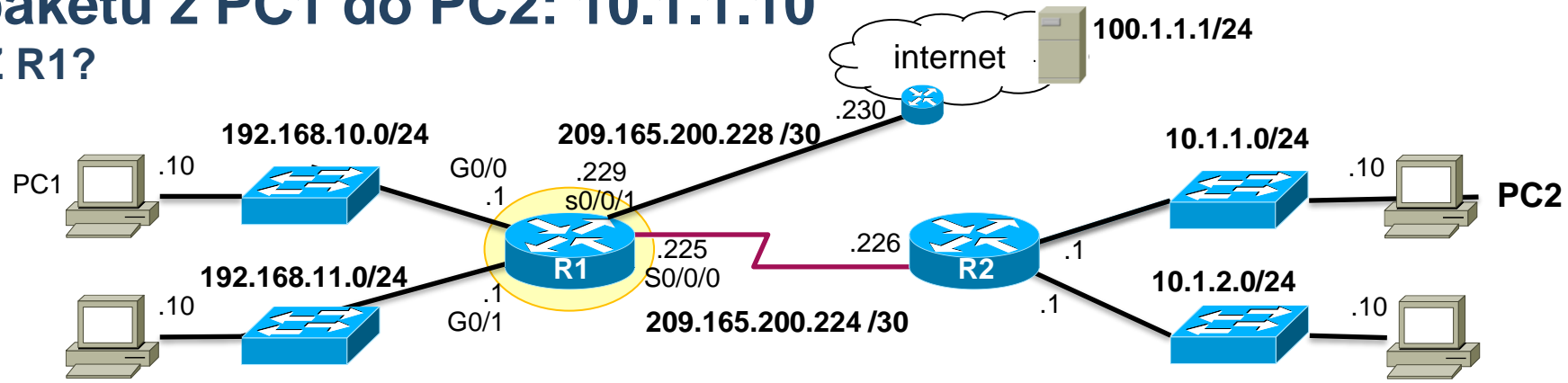
10.1.1.10 & **255.255.255.252** = 10.1.1.8 match? ☹ NIE (podobne aj ďalší záznam v ST)

10.1.1.00001010 & **255.255.255.11111100** = 10.1.1.00001000

```

C    209.165.200.224/30 is directly connected, Serial0/0/0
C    209.165.200.228/30 is directly connected, Serial0/0/1
D    10.1.1.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
D    10.1.2.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
C    192.168.10.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/0
C    192.168.11.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/1
S*  0.0.0.0/0 [1/0] via 200.1.1.1, Serial 0/0/1
    
```


Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10 ...kadiaľ Z R1?

Dĺžka prefixu /30 je aká maska? 11111111.11111111.11111111.11111100
255. 255. 255. 252

10.1.1.10 & **255.255.255.0** = 10.1.1.0

match? 😊 ÁNO

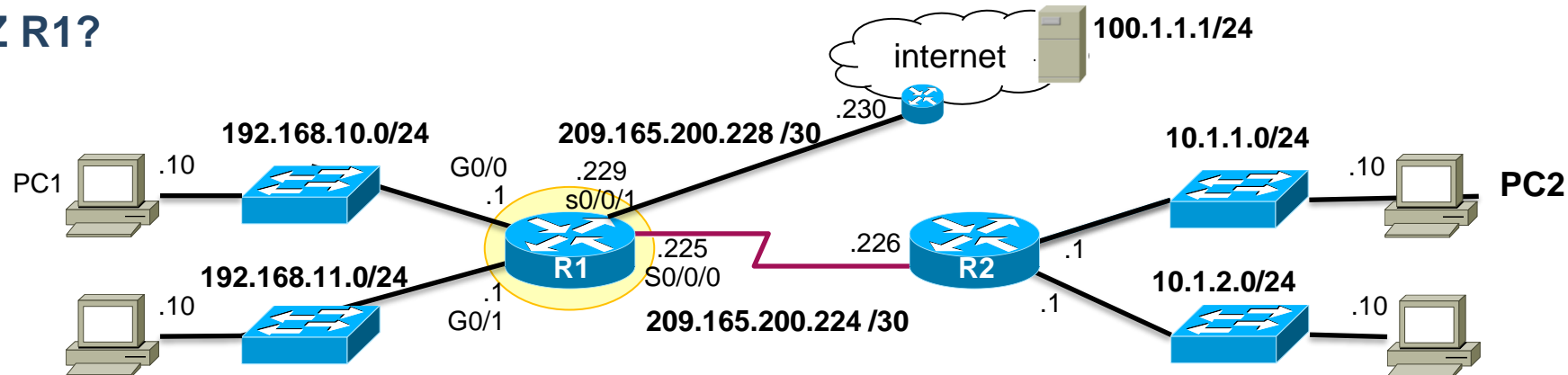
next hop?

```

C    209.165.200.224/30 is directly connected, Serial10/0/0
C    209.165.200.228/30 is directly connected, Serial10/0/1
D    10.1.1.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
D    10.1.2.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
C    192.168.10.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/0
    
```

Cesta paketu z PC1 do PC2: 10.1.1.10

...kadiaľ Z R1?

Zrýchlime to... na ktorom riadku sa prehľadávanie zastaví?

Dĺžka prefixu /0 je aká maska? 00000000.00000000.00000000.00000000

0. 0. 0. 0

100.100.100.100 & **0.0.0.0** = 0.0.0.0 match? ☺ ÁNO

next hop?

```
C      209.165.200.224/30 is directly connected, Serial10/0/0
C      209.165.200.228/30 is directly connected, Serial10/0/1
D      10.1.1.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
D      10.1.2.0/24 [90/2170112] via 209.165.200.226, 00:00:05, Se0/0/0
C      192.168.10.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/0
C      192.168.11.0/24 is directly connected, GigabitEthernet0/1
S*    0.0.0.0/0 [1/0] via 200.1.1.1, Serial 0/0/1
```

Význam bitov siet'ovej masky

	Network Portion			Host Portion	
IPv4 Address	192	.	168	.	10
	11000000	10101000	00001010	00001010	
Subnet Mask	255	.	255	.	0
	11111111	11111111	11111111	00000000	

- Maska je postupnosť 32 bitov v tvare 1...10....0, t.j. súvislý blok bitov nastavených na 1 nasledovaný súvislým blokom bitov nastavených na 0
- Ak je n -ty bit v maske nastavený na
 - **1**: príslušný n -ty bit v IP adrese patrí do **predčíslia siete**
 - **0**: príslušný n -ty bit v IP adrese patrí do **čísła stanice**
- IP adresu rozdeľuje na predčíslenie siete a číslo počítača hranica medzi blokom bitov nastavených na 1 a blokom bitov nastavených 0 v maske

Binárne AND

1 AND 1 = 1
0 AND 1 = 0
0 AND 0 = 0
1 AND 0 = 0

- Binárne AND je porovnanie dvoch bitov
- Binárnym ANDom IP adresy so sieťovou maskou získame adresu siete, do ktorej zariadenie s danou IP adresou patrí

IP address	192	.	168	.	10	.	10
Binary	11000000	10101000	00001010	00001010			
Subnet mask	255	.	255	.	255	.	0
	11111111	11111111	11111111	00000000			
AND Results	11000000	10101000	00001010	00000000			
Network Address	192	.	168	.	10	.	0

Dĺžka prefixu

- Skrátený tvar zápisu sieťovej masky (tzv. CIDR zápis – Classless Interdomain Routing)
- Počet jednotiek v sieťovej maske
- Hodnota sa píše za lomítko “/”
- Príklady sieťových masiek:

Subnet Mask	32-bit Address	Prefix Length
255.0.0.0	11111111.00000000.00000000.00000000	/8
255.255.0.0	11111111.11111111.00000000.00000000	/16
255.255.255.0	11111111.11111111.11111111.00000000	/24
255.255.255.128	11111111.11111111.11111111.10000000	/25
255.255.255.192	11111111.11111111.11111111.11000000	/26
255.255.255.224	11111111.11111111.11111111.11100000	/27
255.255.255.240	11111111.11111111.11111111.11110000	/28
255.255.255.248	11111111.11111111.11111111.11111000	/29
255.255.255.252	11111111.11111111.11111111.11111100	/30

Možné hodnoty pre oktety v sieťovej maske (iné nie sú):

0 128 192 224 240 248 252 254 255

Ako rýchlo počítať adresy sietí?

Pre rýchly výpočet binárneho AND medzi adresou uzla a maskou si všimnime tieto fakty:

- Bajt masky (M) môže nadobúdať len hodnoty:

0 (00000000)
128 (10000000)
192 (11000000)
224 (11100000)
240 (11110000)
248 (11111000)
252 (11111100)
254 (11111110)
255 (11111111)

- Maska obsahuje najviac jeden bajt, ktorý nie je ani 0, ani 255.
Např. 255.240.0.0

- Ľahko určíme AND medzi:

- $X \& 255 = X$ Např: $172 \& 255 = 172$
- $X \& 0 = 0$ Např: $254 \& 0 = 0$

(X je bajt z adresy uzla)

$$\begin{array}{r} \downarrow \\ 172.19.254.0 \\ \& 255.240.0.0 \\ \hline 172.16.0.0 \end{array}$$

- Ak M je bajt masky, ktorého hodnota je rôzna od 0 a 255, potom $X \& M$ sa správa ako zaokrúhľovanie:
 - Isté horné bity v M sú nastavené na **1**, zvyšné na **0**. Např. **240** (11110000)
 $2^4=16$
 - $X \& M$ prenesie z X do výsledku tie bity, ktoré sú v M nastavené na **1**, a vynuluje zvyšné bity = zaokrúhli X nadol na násobok istého rádu čísla 2, konkrétne **na násobok čísla (256-M)**. Např. $256-240=16$
 - Vypočítať $X \& M$ z hlavy je teda jednoduché:
 - Zaokrúhliť X nadol na najbližší násobok čísla (256-M). Např. $16*1 \leq 19$

Vyhradené rozsahy IP adries

- Niektoré rozsahy IP adries sú vyhradené pre špeciálne použitie ([RFC 5735](#))
- Privátne adresy podľa RFC 1918
 - Tri rozsahy: **10.0.0.0/8**, **172.16.0.0/12**, **192.168.0.0/16**
 - Adresy, ktoré je možné ľubovoľne používať vo vlastnej sieti
 - Pri komunikácii s internetom je ich potrebné preložiť na oficiálne verejné adresy pomocou technológie NAT
- Tzv. link-local adresy podľa RFC 3927
 - Rozsah **169.254.0.0/16**
 - Rozsah používaný OS Windows pre automatickú konfiguráciu IP adresy bez DHCP
 - Adresy je možné použiť iba na komunikáciu v jednej spoločnej sieti
- Tzv. loopback network podľa RFC 1122
 - Rozsah **127.0.0.0/8**, špeciálne IP adresa 127.0.0.1
 - Interná IP adresa, ktorú má každý počítač s podporou IP
 - Pomocou tejto siete môže počítač komunikovať cez IP sám so sebou
- Tzv. Test-NET rozsahy podľa RFC 5737
 - Tri rozsahy: **192.0.2.0/24**, **198.51.100.0/24**, **203.0.113.0/24**
 - Určené pre použitie v dokumentoch, príkladoch, návodoch bez rizika konfliktu s existujúcimi skutočnými sieťami

IPv4 adresy na špeciálne využitie

- Default route
 - 0.0.0.0
- Adresa siete
 - Napr. 158.193.152.0/24 alebo 128.10.10.128/26
- Broadcast
 - Napr. 158.193.152.255 alebo 128.10.10.191

- Môžu byť použité ako zdrojové adresy v hlavičke IP paketu?
- Môžu byť použité ako cieľové adresy v hlavičke IP paketu?

Classfull addressing (podl'a tried)

Address Class	1st octet range (decimal)	1st octet bits (green bits do not change)	Network(N) and Host(H) parts of address	Default subnet mask (decimal and binary)	Number of possible networks and hosts per network
A	1-127**	00000000-01111111	N.H.H.H	255.0.0.0	128 nets (2^7) 16,777,214 hosts per net ($2^{24}-2$)
B	128-191	10000000-10111111	N.N.H.H	255.255.0.0	16,384 nets (2^{14}) 65,534 hosts per net ($2^{16}-2$)
C	192-223	11000000-11011111	N.N.N.H	255.255.255.0	2,097,150 nets (2^{21}) 254 hosts per net (2^8-2)
D	224-239	11100000-11101111	NA (multicast)		
E	240-255	11110000-11111111	NA (experimental)		

Classless addressing

- Prax však ukázala, že aj delenie na triedy je príliš hrubé
 - Správcovia IP rozsahov pridelovali celé bloky adries podľa triedy, teda zákazník mohol dostať iba celú sieť typu A, B alebo C
 - Ak sa priestor triedy minul, nebolo možné alokovať rovnako veľkú sieť z inej triedy (napr. sieť o 65536 adresách z triedy B nebolo možné prideliť z priestoru adries v triede A, lebo každá adresa triedy A vyjadrovala príslušnosť do siete o veľkosti 16777216 adries)
- Súčasný prístup: zrušenie tried, tzv. **classless addressing**
 - Predčíslenie siete v IP adrese sa už neurčuje podľa príslušnosti adresy do niektorej triedy, ale použitím pomocnej kvantity: tzv. sieťovej masky (netmask)
 - Sieťová maska je 4B hodnota podobne ako IP adresa
 - Vyčleňuje predčíslenie siete z IP adresy

Tvorba podsietí na hraniciach bajtov

- Príklad:
 - Provider nám pridelil B blok **158.193.0.0**
 - Všetci príjemcovia tvaru 158.193.X.Y
 - Jedna sieť (jedno predčíslenie), $2^{16} = 65\,536$ adries v sieti, 2 vyhradené (N, B)
 - K pôvodnému predčíslu my pričleníme ďalší octet (bajt) – z host part
 - Vznikne $2^8 = 256$ podsietí, v každej 256 adries, 2 adresy v každej sieti vyhradené, prvá a posledná podsieť niekedy tiež vyhradené
 - Pričlenenie ďalšieho bajtu sa realizuje vhodnou konfiguráciou zariadení

↓ Zmena pohľadu (interpretácie)

Tvorba podsietí na hraniciach bajtov

Subnetting Networks on the Octet Boundary

Prefix Length	Subnet Mask	Subnet Mask in Binary (n = network, h = host)	# of hosts
/8	255.0.0.0	<code>nnnnnnnn . hhhhhhhh . hhhhhhhh . hhhhhhhh</code> <code>11111111 . 00000000 . 00000000 . 00000000</code>	16,777,214
/16	255.255.0.0	<code>nnnnnnnn . nnnnnnnn . hhhhhhhh . hhhhhhhh</code> <code>11111111 . 11111111 . 00000000 . 00000000</code>	65,534
/24	255.255.255.0	<code>nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . hhhhhhhh</code> <code>11111111 . 11111111 . 11111111 . 00000000</code>	254

Tvorba podsietí na hraniciach bajtov

- Subsietovanie pôvodnej siete 10.0.0.0/8 na druhom bajte: **10.x.0.0/16**

Subnet Address (256 Possible Subnets)	Host Range (65,534 possible hosts per subnet)	Broadcast
<u>10.0.0.0/16</u>	<u>10.0.0.1 - 10.0.255.254</u>	<u>10.0.255.255</u>
<u>10.2.0.0/16</u>	<u>10.2.0.1 - 10.2.255.254</u>	<u>10.2.255.255</u>
<u>10.3.0.0/16</u>	<u>10.3.0.1 - 10.3.255.254</u>	<u>10.3.255.255</u>
<u>10.4.0.0/16</u>	<u>10.4.0.1 - 10.4.255.254</u>	<u>10.4.255.255</u>
<u>10.5.0.0/16</u>	<u>10.5.0.1 - 10.5.255.254</u>	<u>10.5.255.255</u>
<u>10.6.0.0/16</u>	<u>10.6.0.1 - 10.6.255.254</u>	<u>10.6.255.255</u>
<u>10.7.0.0/16</u>	<u>10.7.0.1 - 10.7.255.254</u>	<u>10.7.255.255</u>
...
<u>10.255.0.0/16</u>	<u>10.255.0.1 - 10.255.255.254</u>	<u>10.255.255.255</u>

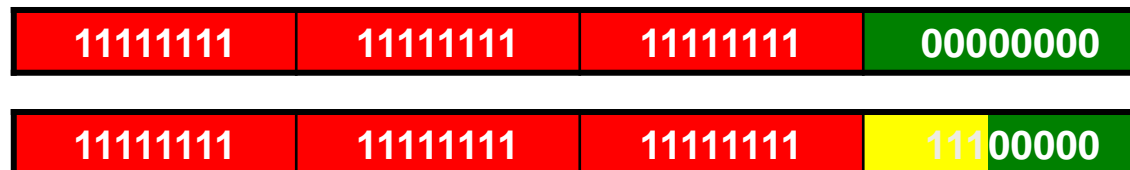
Tvorba podsietí na hraniciach bajtov

- Subsietovanie pôvodnej siete 10.0.0.0/8 na druhom a treťom bajte: **10.x. x.0/24**

Subnet Address (65,536 Possible Subnets)	Host Range (254 possible hosts per subnet)	Broadcast
<u>10.0.0.0/24</u>	<u>10.0.0.1</u> – <u>10.0.0.254</u>	<u>10.0.0.255</u>
<u>10.0.1.0/24</u>	<u>10.0.1.1</u> – <u>10.0.1.254</u>	<u>10.0.1.255</u>
<u>10.0.2.0/24</u>	<u>10.0.2.1</u> – <u>10.0.2.254</u>	<u>10.0.2.255</u>
...
<u>10.0.255.0/24</u>	<u>10.0.255.1</u> – <u>10.0.255.254</u>	<u>10.0.255.255</u>
<u>10.1.0.0/24</u>	<u>10.1.0.1</u> – <u>10.1.0.254</u>	<u>10.1.0.255</u>
<u>10.1.1.0/24</u>	<u>10.1.1.1</u> – <u>10.1.1.254</u>	<u>10.1.1.255</u>
<u>10.1.2.0/24</u>	<u>10.1.2.1</u> – <u>10.1.2.254</u>	<u>10.1.2.255</u>
...
<u>10.100.0.0/24</u>	<u>10.100.0.1</u> – <u>10.100.0.254</u>	<u>10.100.0.255</u>
...
<u>10.255.255.0/24</u>	<u>10.255.255.1</u> – <u>10.255.255.254</u>	<u>10.255.255.255</u>

Tvorba podsietí na hraniciach bitov

- K predčíslu, ktoré nám bolo pridelené, pridáme pre identifikovanie našej vlastnej podsiete vhodný počet bitov z pôvodnej host part
 - Počet vzniknutých podsietí: $2^{\text{počet pridaných bitov z host part}}$
- Masky sa predĺži – zväčší sa počet bitov nastavených na 1
- Vzniknuté podsiete budú časťou pôvodnej siete
 - Veľkosť jednej podsiete: $2^{\text{počet zostávajúcich bitov v host part}}$
- Príklad
 - Pôvodná maska bola 255.255.255.0, t.j. pôvodná sieť obsahovala 256 adries
 - Nová maska predĺži predčíslie siete o 3 bity a má hodnotu 255.255.255.224
 - Vzniklo $2^3=8$ nových podsietí, v každej je $2^5=32$ adries -2 (2 sú vyhradené pre: sieť a broadcast)

Tvorba podsietí na hraniciach bitov (kdekoľvek)

Subsietovanie pôvodnej siete s maskou /24 ➔ môžem si požičať nejaký počet bitov zo 4. oktetu (z host part) na adresovanie podsietí (nová maska bude potom dlhšia):

- 1 bit a tak vytvorím $2^1 = 2$ podsiete, v každej $2^7 - 2 = 126$ použiteľných adries
- 2 bity a tak vytvorím $2^2 = 4$ podsiete, v každej $2^6 - 2 = 62$ použiteľných adries
- 3 bity a tak vytvorím $2^3 = 8$ podsietí, v každej $2^5 - 2 = 30$ použiteľných adries
- 4 bity a tak vytvorím $2^4 = 16$ podsietí, v každej $2^4 - 2 = 14$ použiteľných adries
- 5 bitov a tak vytvorím $2^5 = 32$ podsietí, v každej $2^3 - 2 = 6$ použiteľných adries
- 6 bitov a tak vytvorím $2^6 = 64$ podsietí, v každej $2^2 - 2 = 2$ použiteľné adresy

Prefix Length	Subnet Mask	Subnet Mask in Binary (n = network, h = host)	# of subnets	# of hosts
/25	255.255.255.128	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nhhhhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 10000000	2	126
/26	255.255.255.192	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnhhhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11000000	4	62
/27	255.255.255.224	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnhhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11100000	8	30
/28	255.255.255.240	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11110000	16	14
/29	255.255.255.248	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11111000	32	6
/30	255.255.255.252	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11111100	64	2

Rozdelenie 192.168.1.0/24 na 2 podsiete

192.168.1.0/25 Network

Požičiame si 1 bit z host časti

	→						
Original	192.	168.	1.	0	000	0000	1 Network
Mask	255.	255.	255.	0	000	0000	

The borrowed bit value is **0** for the Net 0 address.

Net 0	192.	168.	1.	0	000	0000	2 Subnets
--------------	------	------	----	---	-----	------	-----------

The borrowed bit value is **1** for the Net 1 address.

Net 1	192.	168.	1.	1	000	0000
--------------	------	------	----	---	-----	------

The new subnets have the **SAME** subnet mask.

Mask	255.	255.	255.	1	000	0000
-------------	------	------	------	---	-----	------

Dotted Decimal Addresses

Požičiame si 1 bit z host časti

	→						
Original	192.	168.	1.	0	000	0000	1 Network
Mask	255.	255.	255.	0	000	0000	

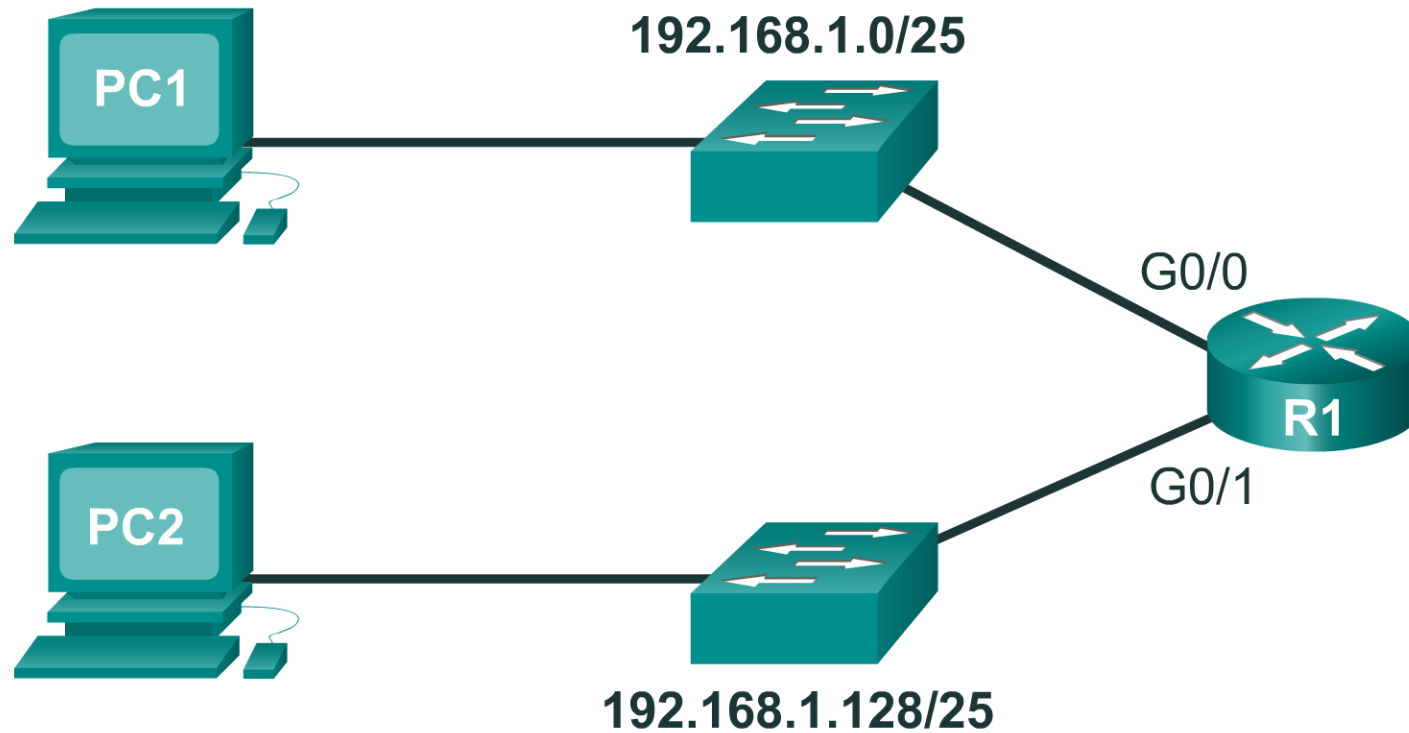
	192.	168.	1.	0/25			2 Subnets
Net 0	192.	168.	1.	0	000	0000	

	192.	168.	1.	128/25			2 Subnets
Net 1	192.	168.	1.	1	000	0000	

	255.	255.	255.	128		
Mask	255.	255.	255.	1	000	0000

Rozdelenie 192.168.1.0/24 na 2 podsiete

- Pôvodná sieť: 192.168.1.0/24 (ako asi vyzerala topológia?)
 - ktorú sme rozdelili na 2 podsiete:

Rozdelenie 192.168.1.0/24 na 2 podsiete

Address Range for 192.168.1.0/25 Subnet

Address Range for 192.168.1.128/25 Subnet

Network Address	192.	168.	1.	0	000 0000	= 192.168.1.0
First Host Address	192.	168.	1.	0	000 0001	= 192.168.1.1
Last Host Address	192.	168.	1.	0	111 1110	= 192.168.1.126
Broadcast Address	192.	168.	1.	0	111 1111	= 192.168.1.127

Network Address	192.	168.	1.	1	000 0000	= 192.168.1.128
First Host Address	192.	168.	1.	1	000 0001	= 192.168.1.129
Last Host Address	192.	168.	1.	1	111 1110	= 192.168.1.254
Broadcast Address	192.	168.	1.	1	111 1111	= 192.168.1.255

- Príklad pridelenia IP adres pre sieťové zariadenia:
 - Prvá použiteľná IP adresa – pre rozhranie smerovača
 - Druhá použiteľná IP adresa – pre PC

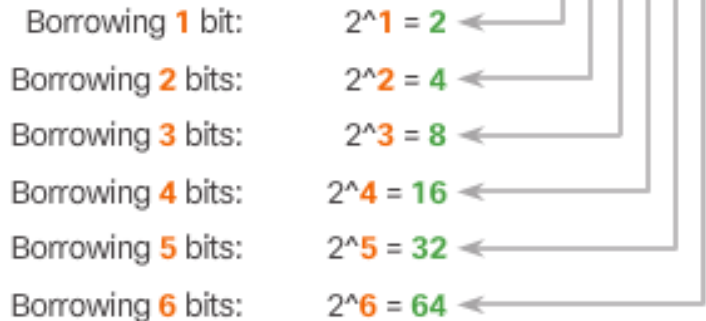
Výpočet počtu subsietí

$$2^n$$

$n =$ bits borrowed

192 . 168 . 1 . 0

nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . hhhhhhhh

Príklady:

- Koľko subsietí viem vytvoriť, ak na subsieťovanie použijem:

- 1 bit? • 2
- 2 bity? • 4
- 3 bity? • 8
- 4 bity? • 16

- Maska pôvodnej siete bola:

- 255.255.255.0

- Maska novej podsiete je:

- 255.255.255.192

Koľko subsietí sme vytvorili takýmto subsieťovaním?

192 = 11000000
t.j. 2 bity na subsieťovanie,
a teda 4 subsiete

Výpočet počtu použiteľných IP adries

$$2^n - 2$$

n = the number of bits remaining in the host field

192. 168. 1. 0 000 0000

7 bits remain in host field

$2^7 = 128$ hosts per subnet
 $2^7 - 2 = 126$ valid hosts per subnet

Príklady:

- Aký počet použiteľných IP adries mám v týchto subsieťach:
 - 192.168.1.64/27 ?
 - Podsieť s maskou: 255.255.128.0 ?
 - Podsieť s dĺžkou prefixu /22 ?
- Akú masku má podsieť, o ktorej viem že má max. 30 použiteľných adries?
- Akú masku mám použiť pre subsieťovanie siete 10.0.0.0/8 ak chcem mať subsiete so 14 použiteľnými IP adresami?

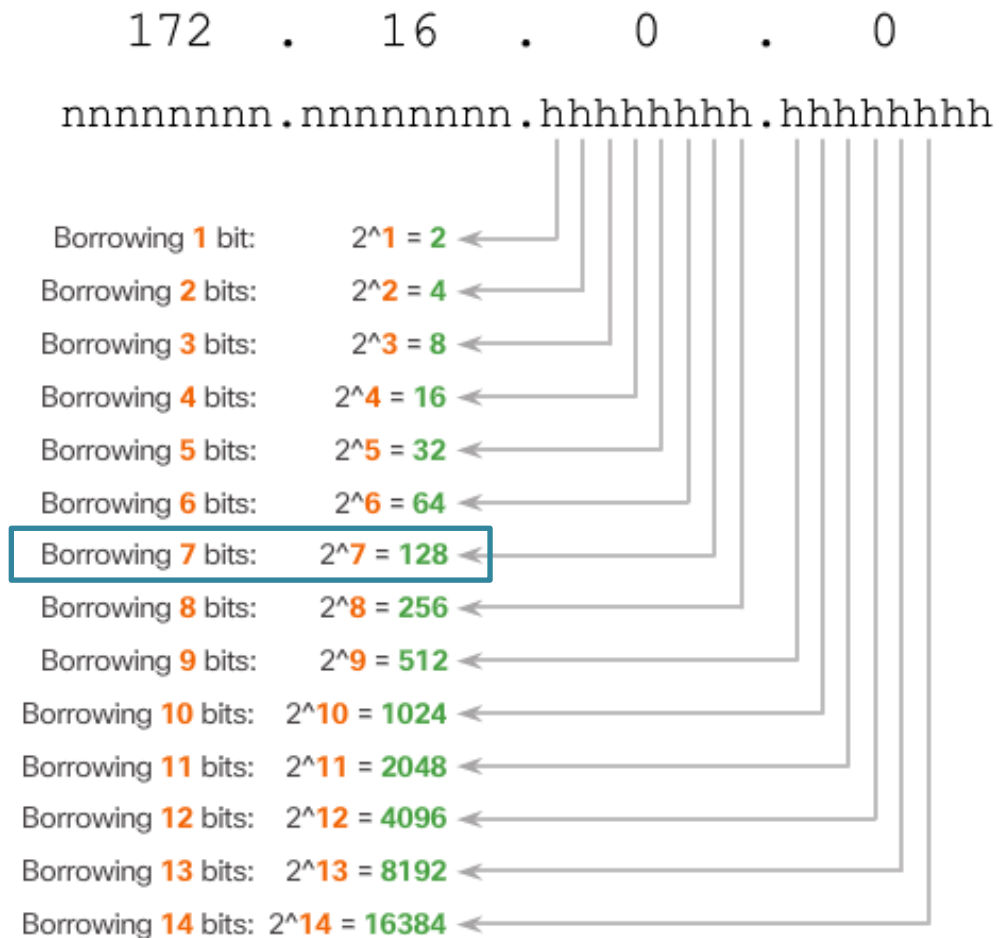
**Subsiet'ovanie s pevnou maskou s
ohľadom na počet subsietí**

Možné subsiet'ovania pôvodnej siete /16

Prefix Length	Subnet Mask	Network Address (n = network, h = host)	# of subnets	# of hosts
/17	255.255.128.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nhhhhhhh.hhhhhhhh 11111111.11111111.10000000.00000000	2	32564
/18	255.255.192.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnhhhhhh.hhhhhhhh 11111111.11111111.11000000.00000000	4	16282
/19	255.255.224.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnhhhhh.hhhhhhhh 11111111.11111111.11100000.00000000	8	8190
/20	255.255.240.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnhhhh.hhhhhhhh 11111111.11111111.11110000.00000000	16	4094
/21	255.255.248.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnhhh.hhhhhhhh 11111111.11111111.11111000.00000000	32	2046
/22	255.255.252.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnnhh.hhhhhhhh 11111111.11111111.11111100.00000000	64	1022
/23	255.255.254.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnnh.hhhhhhhh 11111111.11111111.11111110.00000000	128	510
/24	255.255.255.0	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnnn.hhhhhhhh 11111111.11111111.11111111.00000000	256	254
/25	255.255.255.128	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnnn.nhhhhhhh 11111111.11111111.11111111.10000000	512	126
/26	255.255.255.192	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnnn.nnhhhhh 11111111.11111111.11111111.11000000	1024	62
/27	255.255.255.224	nnnnnnnn.nnnnnnnn.nnnnnnn.nnnhhhhh 11111111.11111111.11111111.11100000	2048	30

- Koľko najviac bitov môžem použiť na subsiet'ovanie?
(aby mi ešte ostalo na adresovanie uzlov)

Rozdelenie 172.16.0.0/16 na 100 subsietí

- Vždy musím robiť zaokrúhľovanie na najbližšiu vyššiu mocninu dvojky
 - Prečo sa to nedá presne?

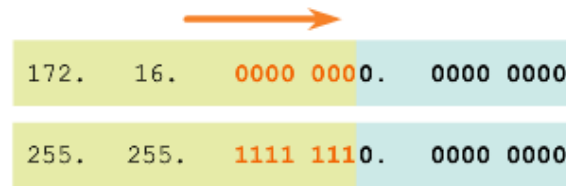
- Zoberiem teda 7 bitov na subsieťovanie
 - ostatné bity z host part (zo 16 bitov) mi ostatnú na adresáciu uzlov

Rozdelenie 172.16.0.0/16 na 100 subsietí

Posúvam hranicu medzi network part a host part až za (16+7). bit, t.j. prefix bude mať dĺžku /23

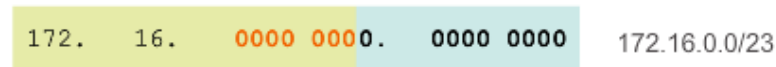
Resulting /23 Subnets

Nová maska pre podsiete:

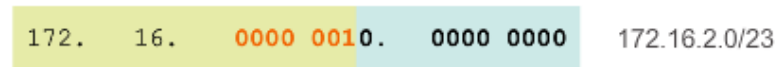
Borrowing 7 bits creates 128 subnets

Adresa 1. podsiete:

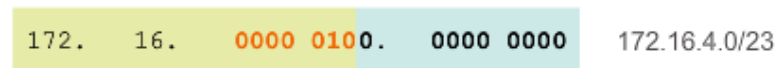
172.16.0.0/23

Adresa 2. podsiete:

172.16.2.0/23

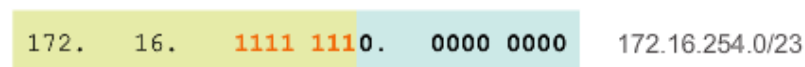
Adresa 3. podsiete:

172.16.4.0/23

.. to ..

Adresa 128. podsiete:

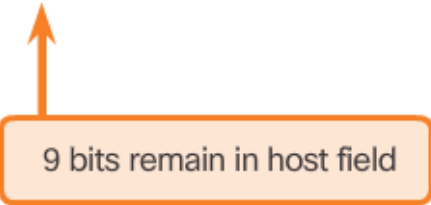
172.16.254.0/23

Na 3. bajte budú iba párne čísla !

Výpočet počtu použiteľných IP adries

Hosts = 2^n
 (where n = host bits remaining)

172. 16. 00 00 00 00. 0000 0000

$2^9 = 512$ hosts per subnet
 $2^9 - 2 = 510$ valid hosts per subnet

Address Range for 172.16.0.0/23 Subnet

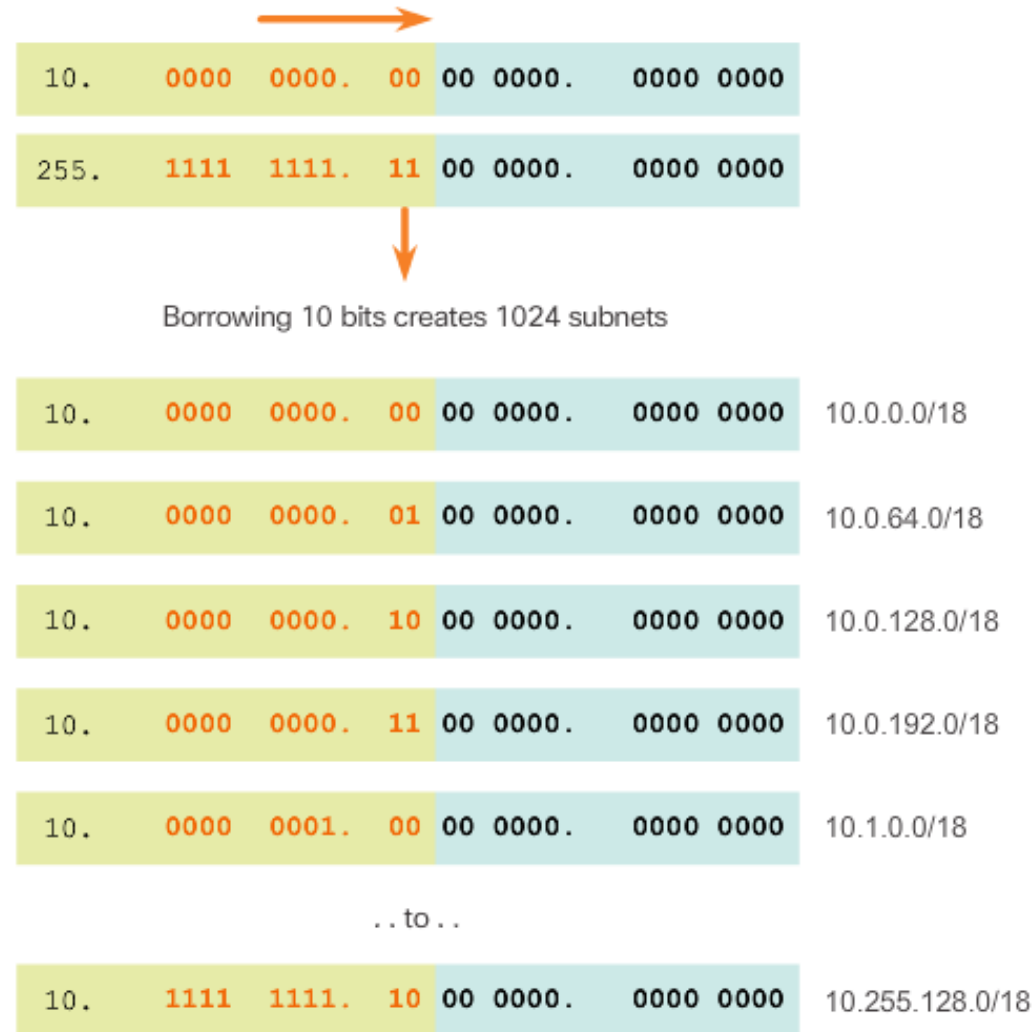
Network Address
 172. 16. 00 00 00 00. 0000 0000 = 172.16.0.0/23

First Host Address
 172. 16. 00 00 00 00. 0000 0001 = 172.16.0.1/23

Last Host Address
 172. 16. 00 00 00 01. 1111 1110 = 172.16.1.254/23

Broadcast Address
 172. 16. 00 00 00 01. 1111 1111 = 172.16.1.255/23

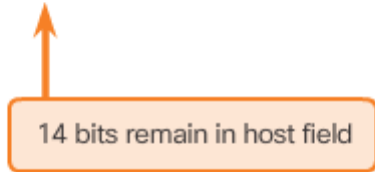
Rozdelenie 10.0.0.0/8 na 1000 podsietí

Výpočet počtu použiteľných IP adries

Calculating Hosts

10. 00 00 00 00. 0000 0000. 0000 0000

$2^{14} = 16384$ hosts per subnet
 $2^{14} - 2 = 16382$ valid hosts per subnet

Address Range for 10.0.0.0/18 Subnet

Network Address
 10. 00 00 00 00. 0000 0000. 0000 0000 = 10.0.0.0/18

First Host Address
 10. 00 00 00 00. 0000 0000. 0000 0001 = 10.0.0.1/18

Last Host Address
 10. 00 00 00 00. 0011 1111. 1111 1110 = 10.0.63.254/18

Broadcast Address
 10. 00 00 00 00. 0011 1111. 1111 1111 = 10.0.63.255/18

Subsiet'ovanie s pevnou maskou s ohľadom na veľkosť subsietí (t.j. s ohľadom na počet IP adries v subsiet'ach)

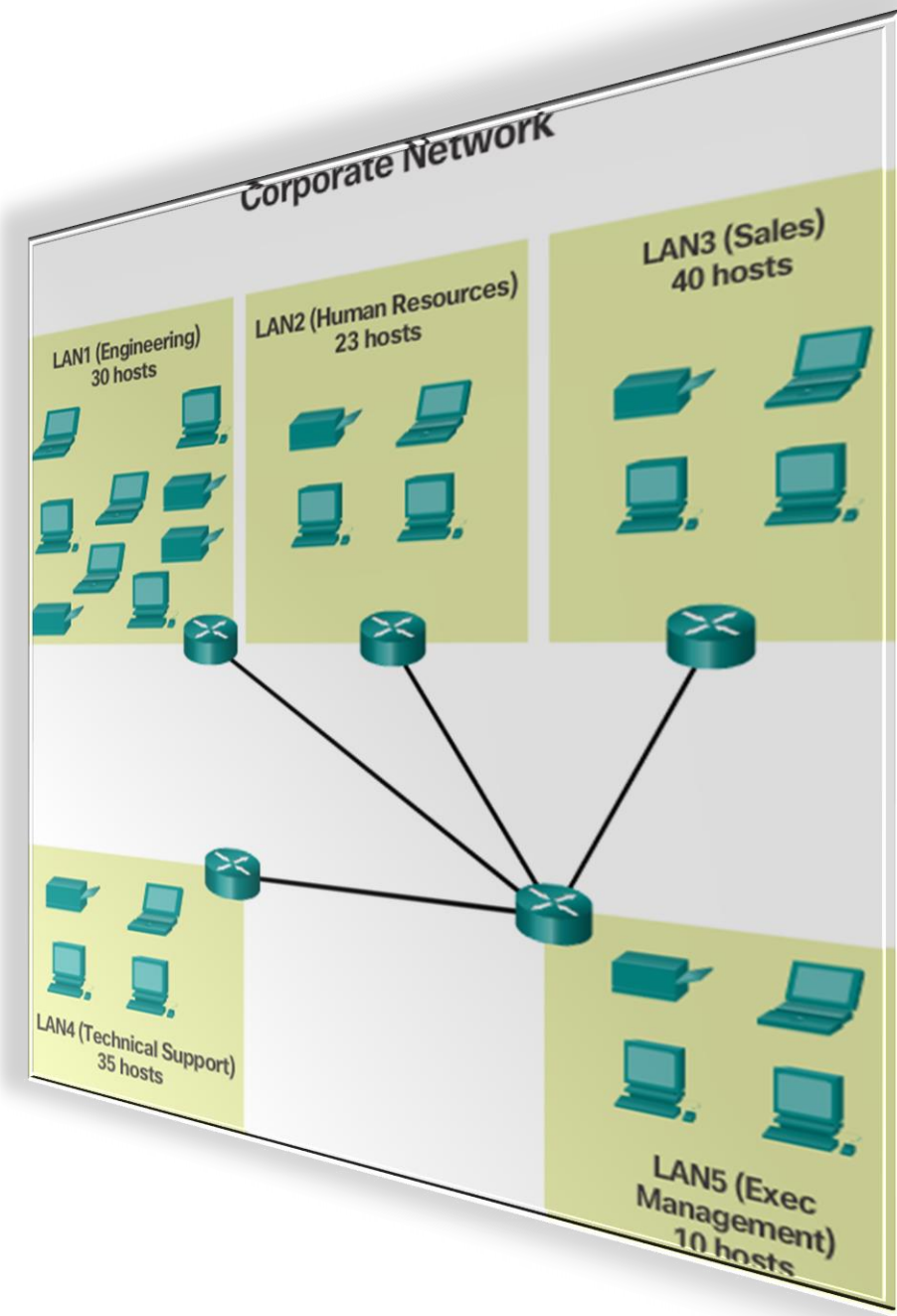
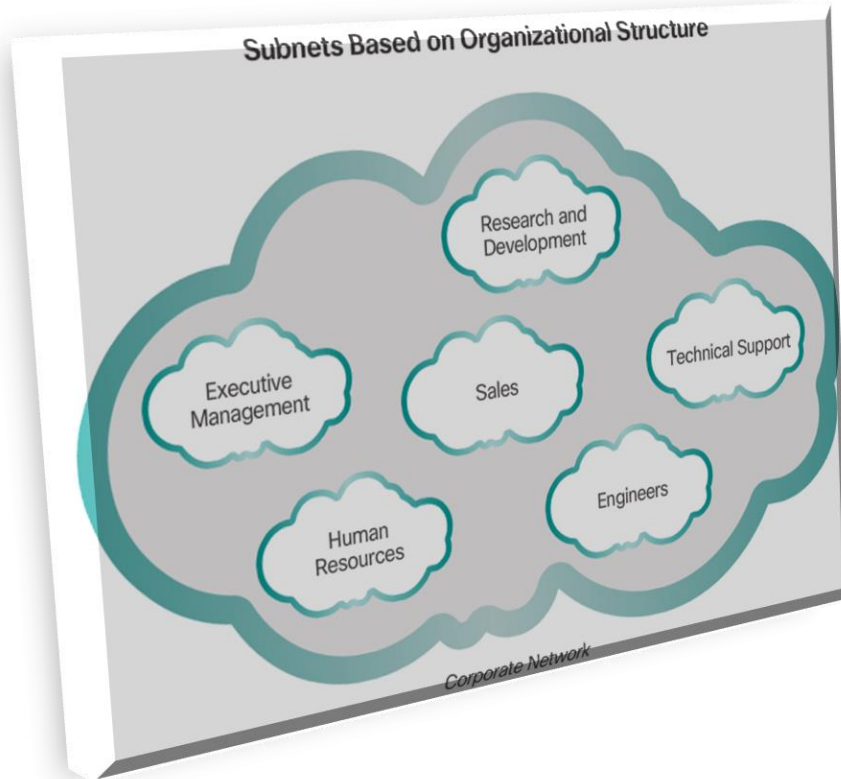
Subsiet'ovanie podľa požiadaviek

Vždy zvažujeme pri tvorbe adresného plánu pre podsiete:

- Počet potrebných použiteľných adries v každej podsieti.
- Počet potrebných podsietí.
- Pričom platí:
 - Čím viac bitov si požičiame z host part na tvorbu podsietí, tým menej bitov nám ostane na adresáciu hostov, a naopak

Prefix Length	Subnet Mask	Subnet Mask in Binary (n = network, h = host)	# of subnets	# of hosts
/25	255.255.255.128	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nhhhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 10000000	2	126
/26	255.255.255.192	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnhhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11000000	4	62
/27	255.255.255.224	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11100000	8	30
/28	255.255.255.240	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnhhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11110000	16	14
/29	255.255.255.248	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnhhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11111000	32	6
/30	255.255.255.252	nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnnnn . nnnnnhh 11111111 . 11111111 . 11111111 . 11111100	64	2

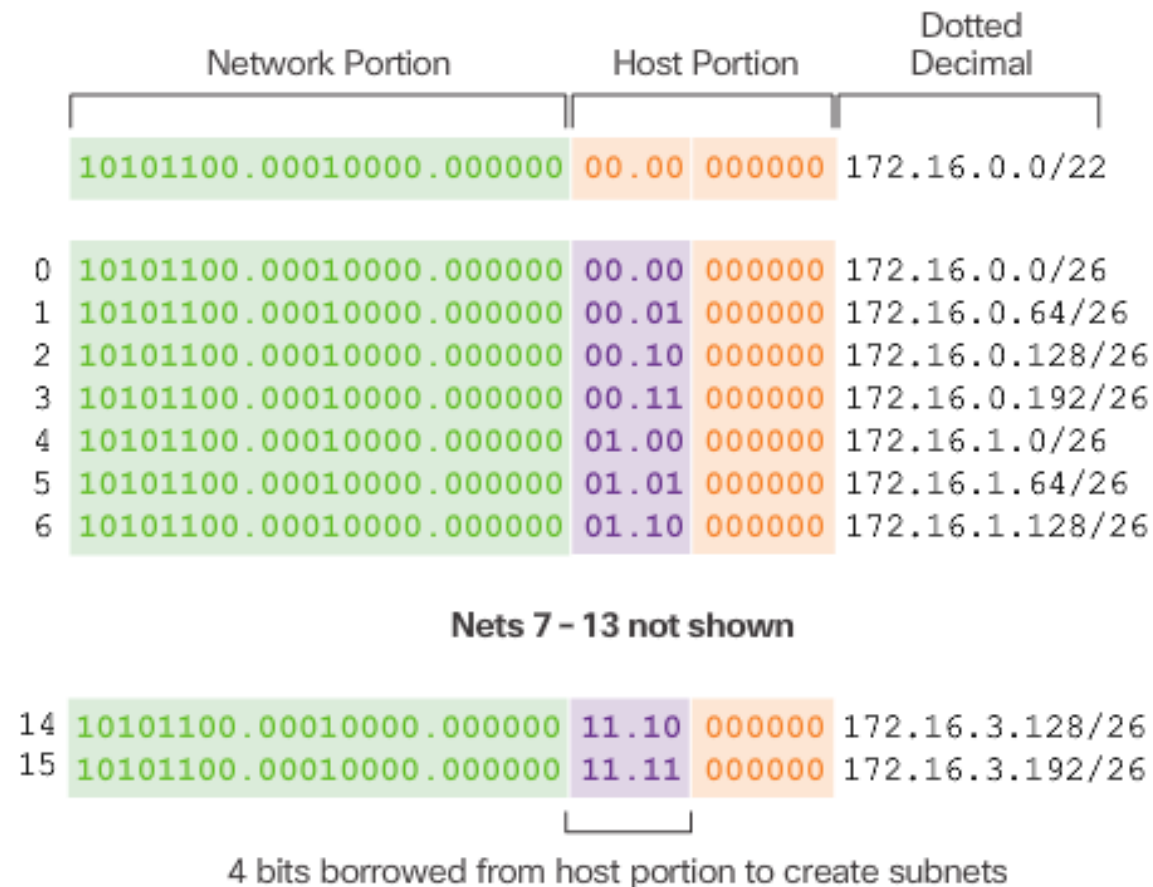
Subsiet'ovanie podľa požiadaviek

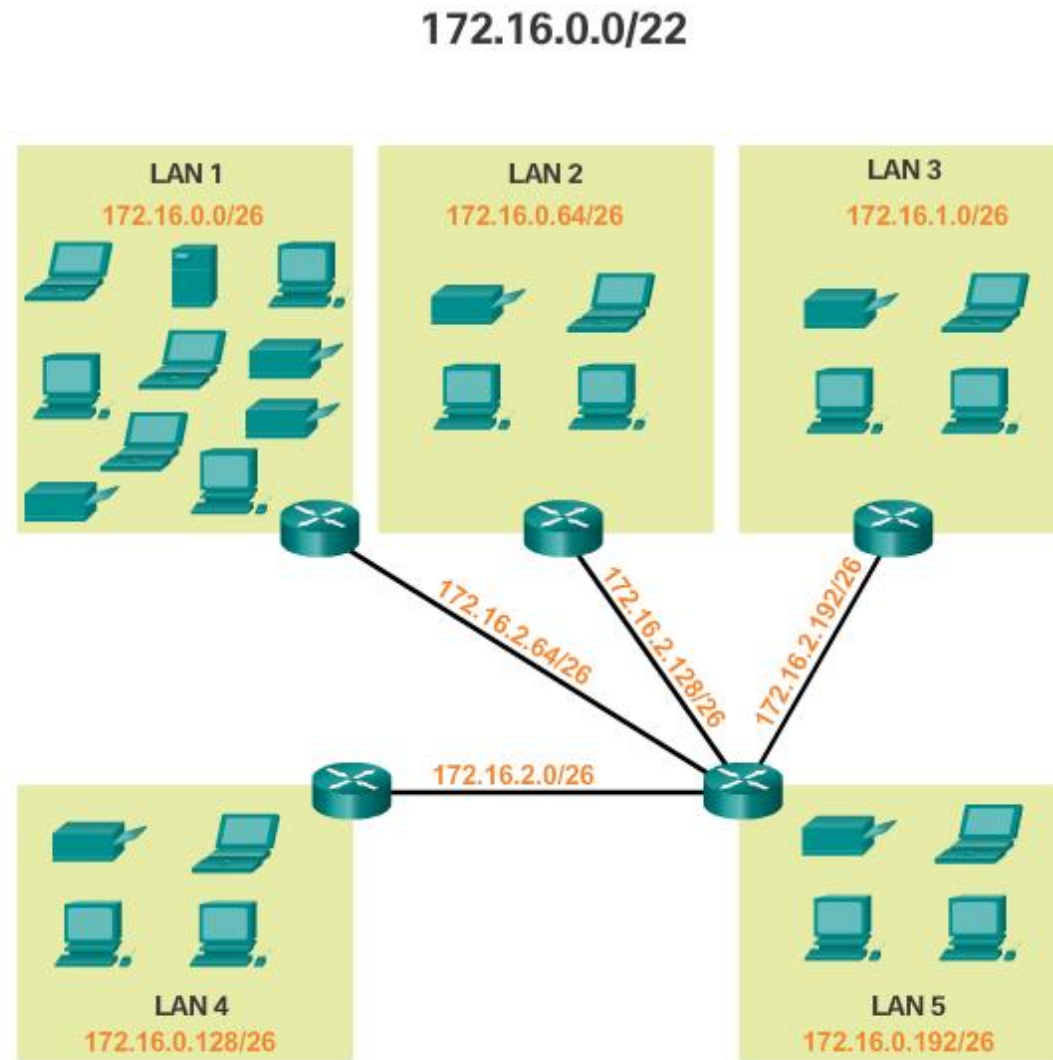
- Pridelený subnet: 172.16.0.0/22
- Požiadavky:
 - 9 podsietí (5x LAN, 4x WAN)
 - najväčšia podsieť potrebuje 40 IP adries

Subsiet'ovanie podľa požiadaviek (riešenie)

- 9 podsietí (5x LAN, 4x WAN)
- najväčšia podsieť potrebuje 40 IP adries

Subsiet'ovanie podľa požiadaviek (riešenie)

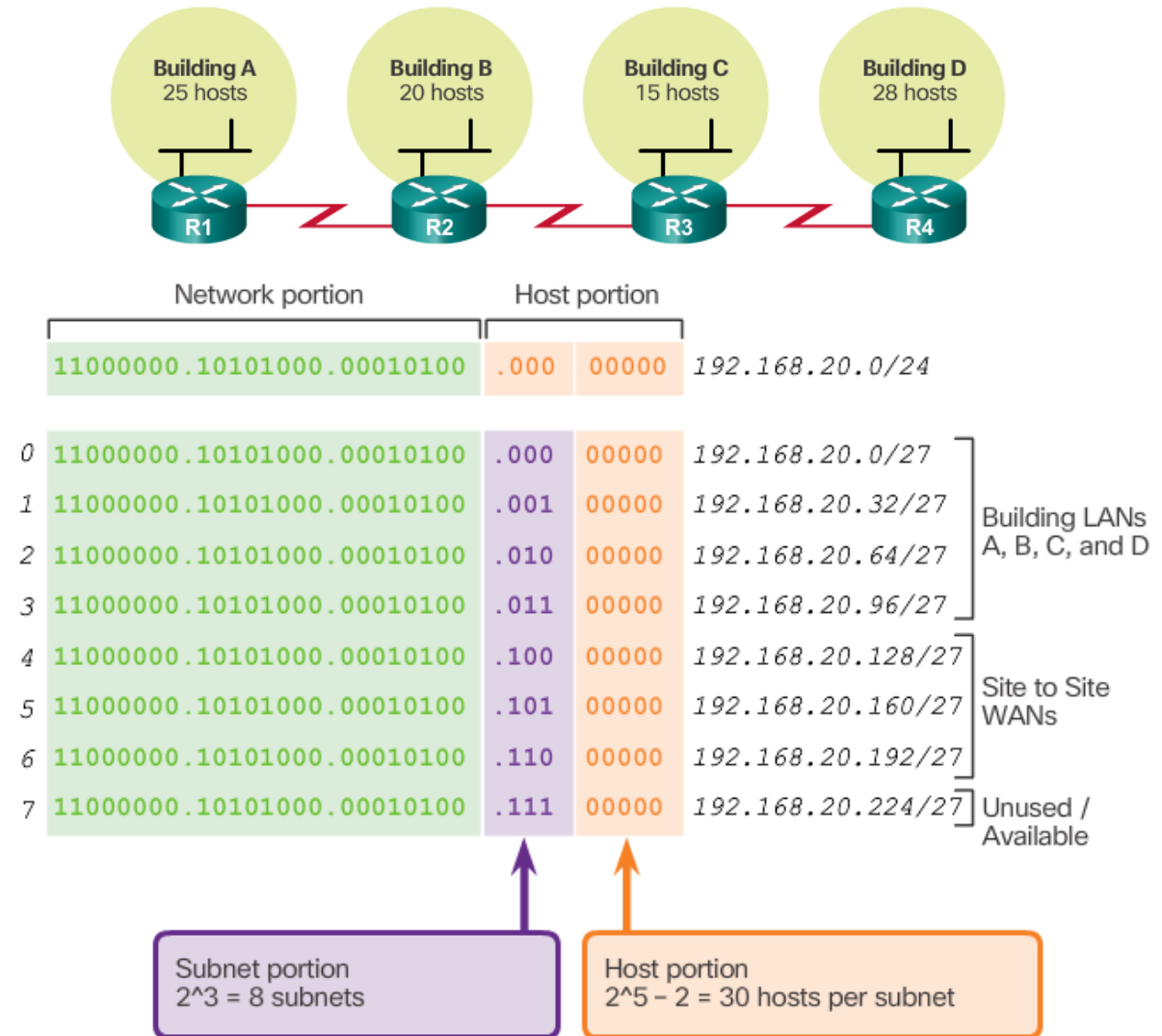

Subsiet'ovanie s variabilnou maskou je najefektívnejšie

Nevýhody subsiet'ovania s pevnou maskou

Príklad:

- 4 LAN siete a 3 WAN siete = 7 subsietí
- Všetky subsiete rovnako veľké
- Pre WAN linky potrebujem iba **2** použiteľné adresy, ale po takomto subsiet'ovaní mám k dispozícii až **30** !

Nevýhody subsiet'ovania s pevnou maskou

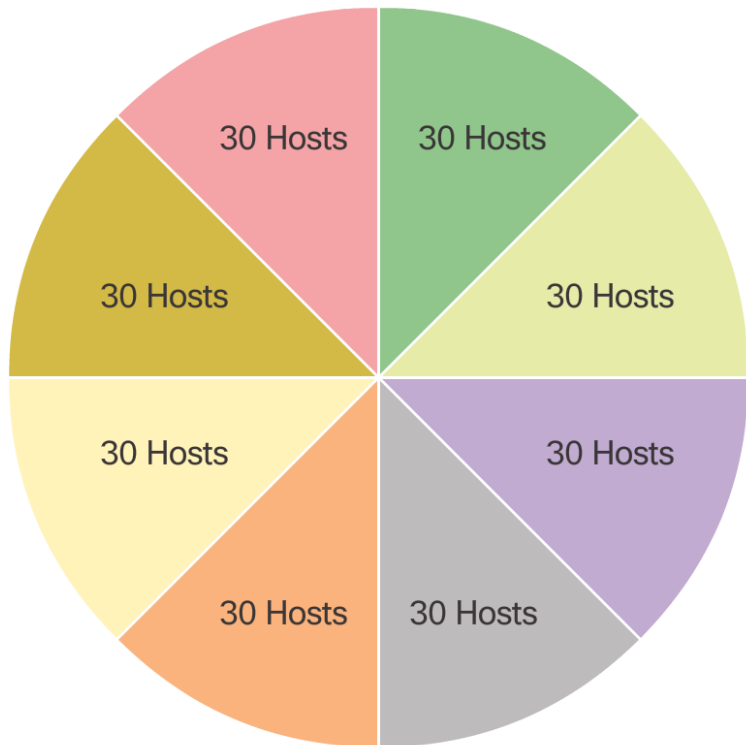
Unused Addresses on WAN Subnets

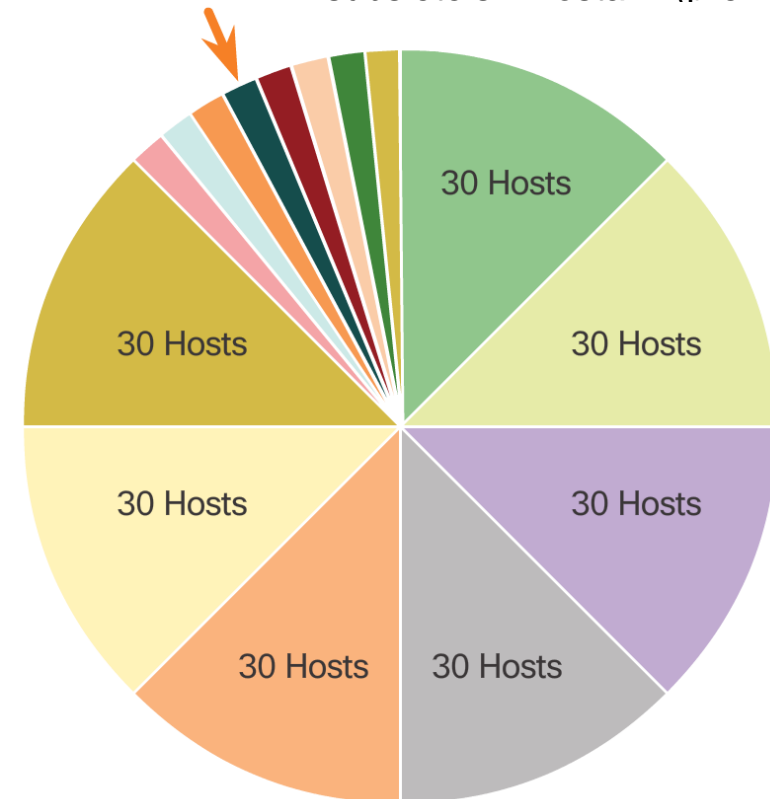
Host portion
 $2^5 - 2 = 30$ hosts per subnet
 $30 - 2 = 28$
Each WAN subnet wastes 28 addresses
 $28 \times 3 = 84$
84 addresses are unused

Variable Length Subnet Masks

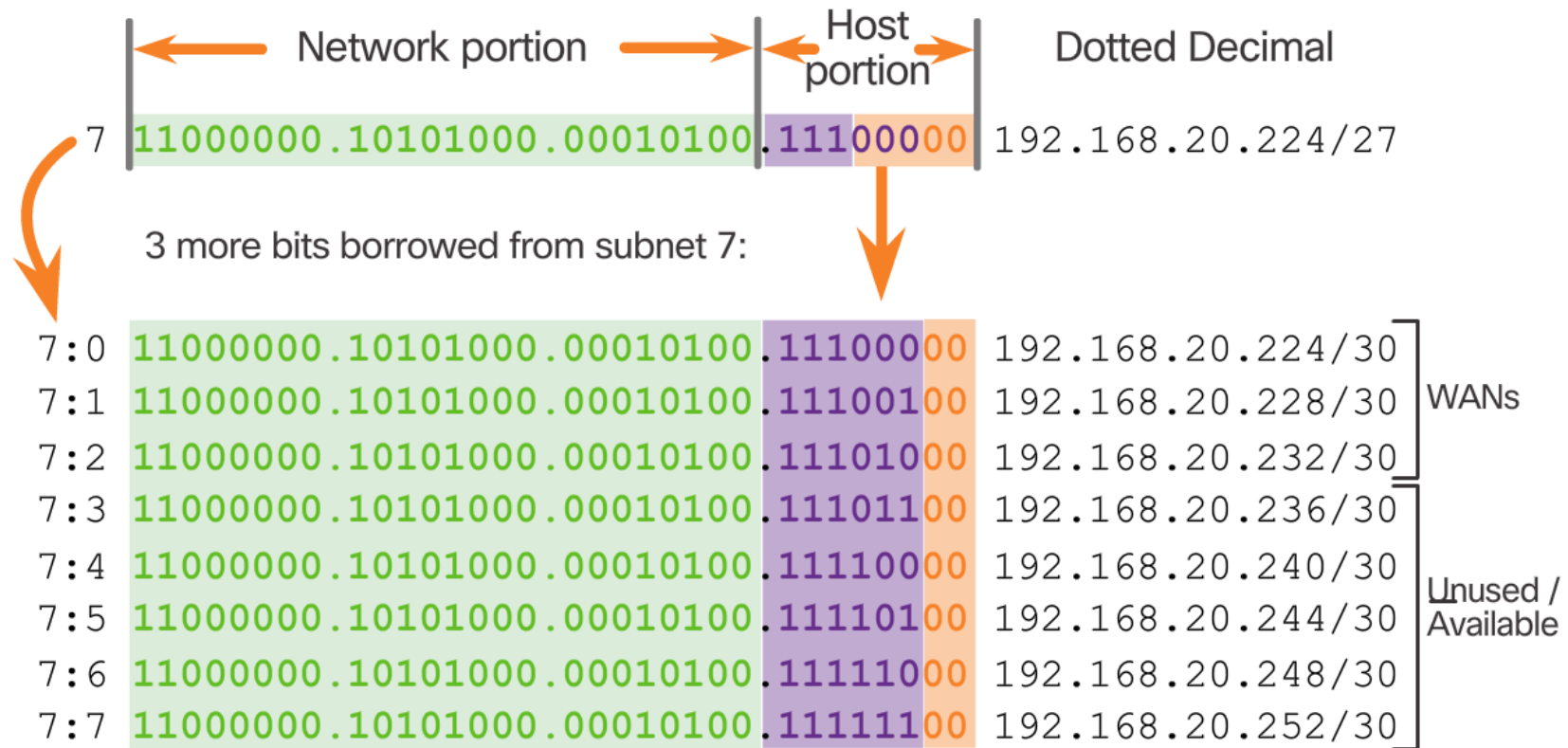
- Subsietovanie s pevnou maskou

- Subsietovanie s premenlivou maskou (VLSM)
 - Mám 4 IPv4 subsiete pre 4 LAN siete s 30 hostami (tesnejšie sa už nedá pre 25, 20, 15, 28 hostov)
 - Ďalšie 4 aktuálne nevyužívam, preto z nich:
 - Jednu (v tomto príklade poslednú, zväčša však prvú) rozdelím na menšie subsiete s 2 hostami (pre WAN linky)

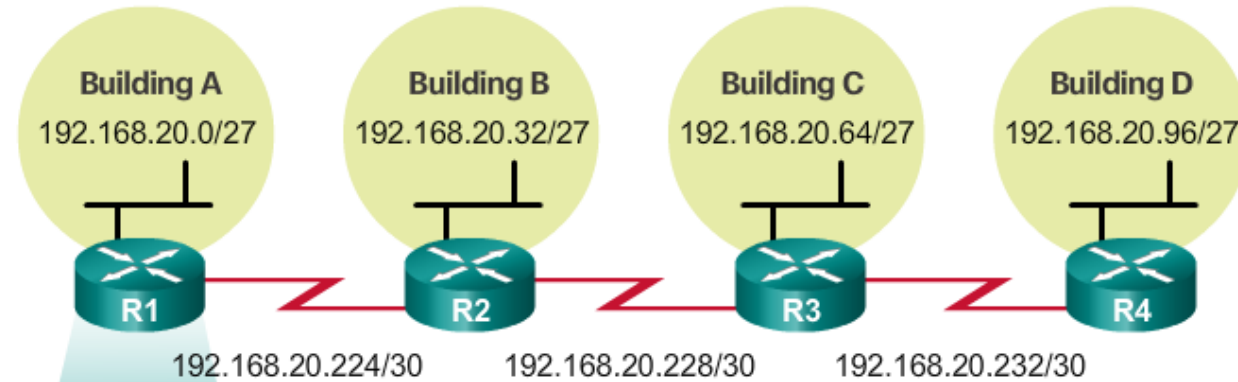

VLSM

Pridelenie IP adres rozhraniam R1 po VLSM subsiet'ovaní

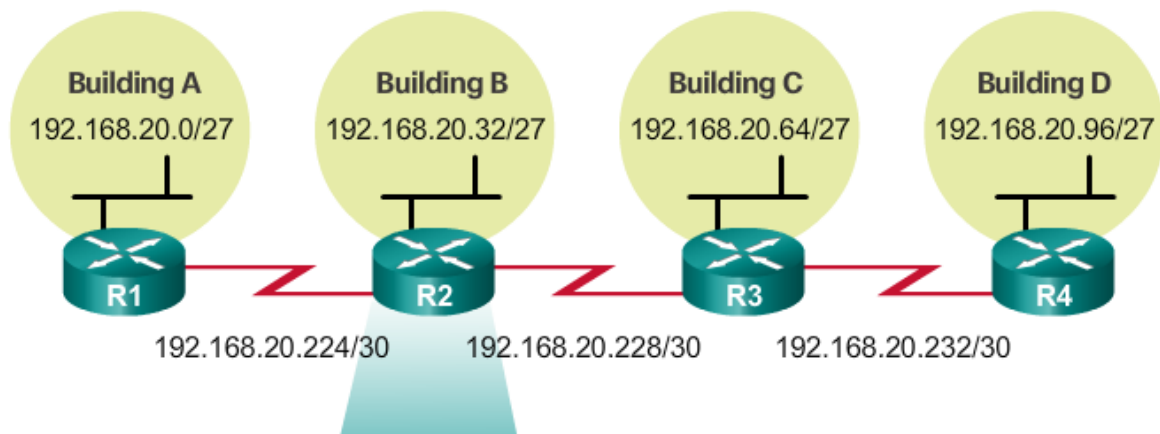
Network Topology: VLSM Subnets


```
R1(config)# interface gigabitethernet 0/0
R1(config-if)# ip address 192.168.20.1 255.255.255.224
R1(config-if)# exit
R1(config)# interface serial 0/0/0
R1(config-if)# ip address 192.168.20.225 255.255.255.252
R1(config-if)# end
R1#
```

Pridelenie IP adries rozhraniam R2 po VLSM subsiet'ovaní

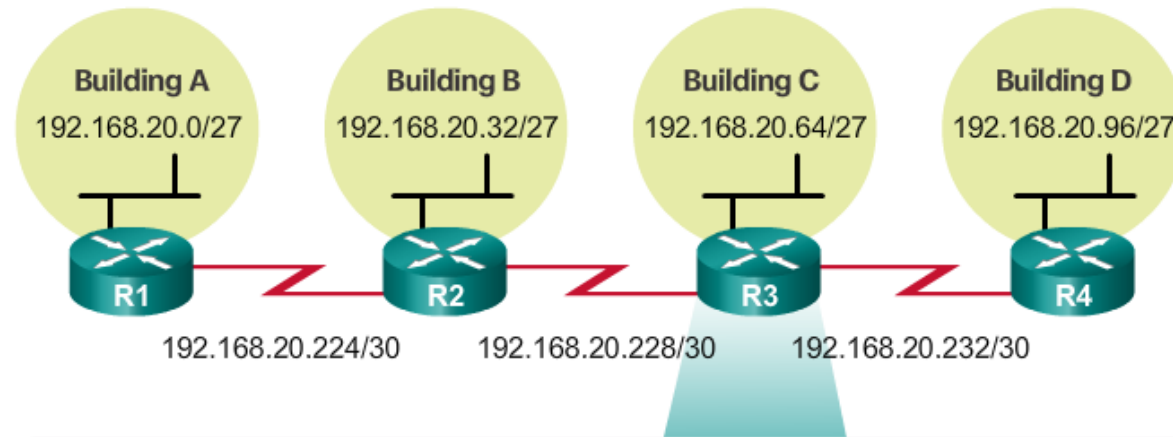
Network Topology: VLSM Subnets


```
R2(config)# interface gigabitethernet 0/0
R2(config-if)# ip address 192.168.20.33 255.255.255.224
R2(config-if)# exit
R2(config)# interface serial 0/0/0
R2(config-if)# ip address 192.168.20.226 255.255.255.252
R2(config-if)# exit
R2(config)# interface serial 0/0/1
R2(config)# ip address 192.168.20.229 255.255.255.252
R2(config-if)# end
R2#
```


Pridelenie IP adres rozhraniam R3 po VLSM subsiet'ovaní

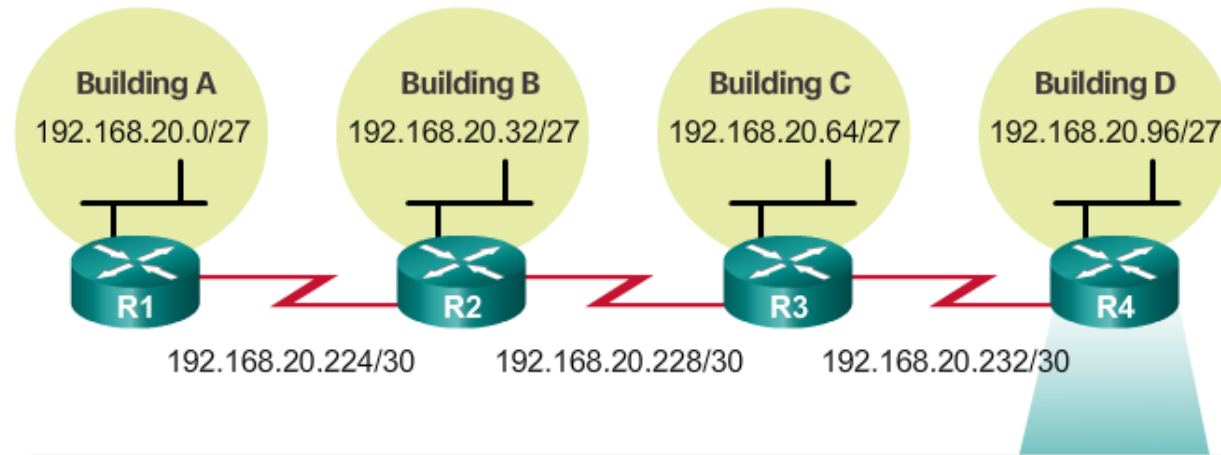
Network Topology: VLSM Subnets


```
R3(config)# interface gigabitethernet 0/0
R3(config-if)# ip address 192.168.20.65 255.255.255.224
R3(config-if)# exit
R3(config)# interface serial 0/0/0
R3(config-if)# ip address 192.168.20.230 255.255.255.252
R3(config-if)# exit
R3(config)# interface serial 0/0/1
R3(config)# ip address 192.168.20.233 255.255.255.252
R3(config-if)# end
R3#
```

Pridelenie IP adres rozhraniam R4 po VLSM subsiet'ovaní

Network Topology: VLSM Subnets


```
R4(config)# interface gigabitethernet 0/0
R4(config-if)# ip address 192.168.20.97 255.255.255.224
R4(config-if)# exit
R4(config)# interface serial 0/0/0
R4(config-if)# ip address 192.168.20.234 255.255.255.252
R4(config-if)# end
R4#
```

Rekurzívne subsiet'ovanie

- Zoberiem subsiet'ovaný adresný priestor, a subsiet'ujem ho ďalej, s dlhšou masku, podľa potreby

VLSM Subnetting of 192.168.20.0/24

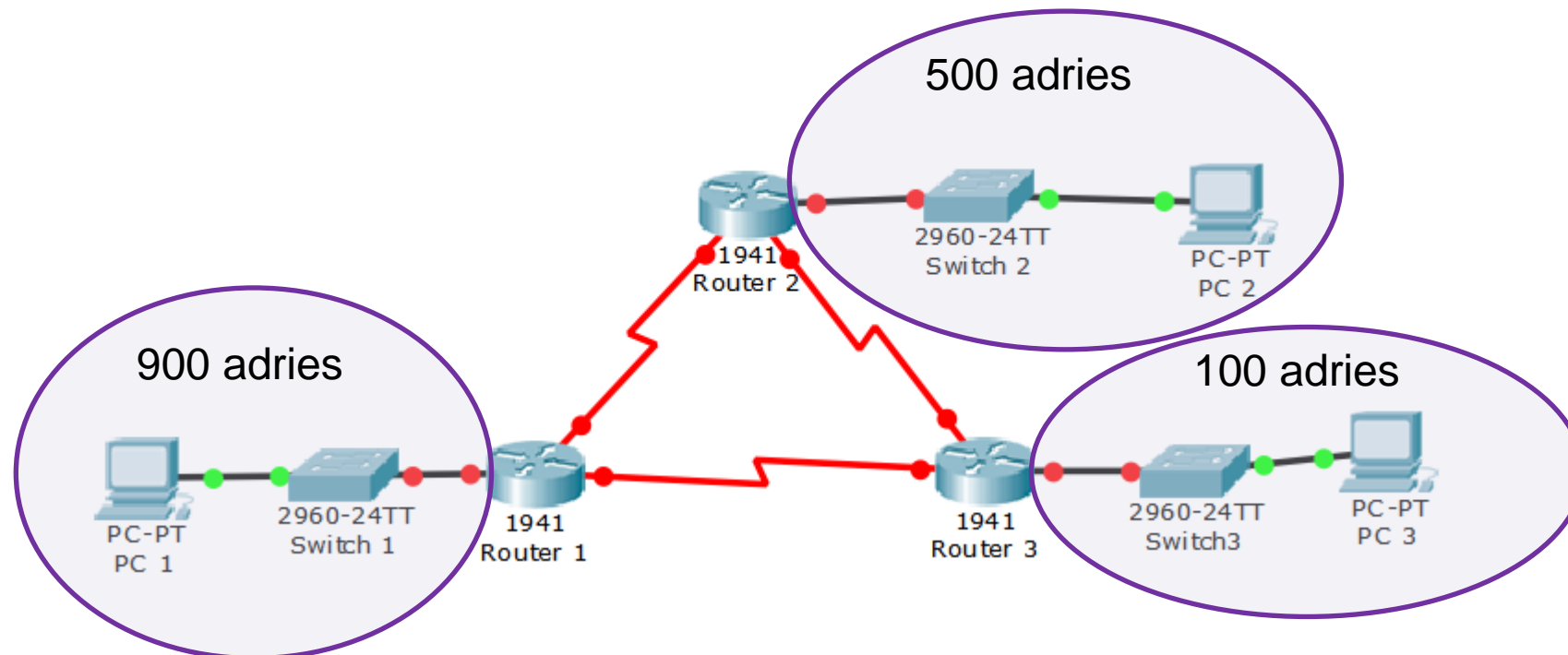
	/27 Network	Hosts
Bldg A	.0	.1 - .30
Bldg B	.32	.33 - .62
Bldg C	.64	.65 - .94
Bldg D	.96	.97 - .126
Unused	.128	.129 - .158
Unused	.160	.161 - .190
Unused	.192	.193 - .222
	.224	.225 - .254

↓ ↓ ↓

	/30 Network	Hosts
WAN R1-R2	.224	.225 - .226
WAN R2-R3	.228	.229 - .230
WAN R3-R4	.232	.233 - .234
Unused	.236	.237 - .238
Unused	.240	.241 - .242
Unused	.244	.245 - .246
Unused	.248	.249 - .250
Unused	.252	.253 - .254

Príklad na VLSM – zadanie

- Pridelený subnet: 192.168.0.0/20
- Požiadavky:
 - 3x LAN (veľkosti v obrázku)
 - 3x WAN (v každej 2 použiteľné IP adresy – pre rozhrania smerovačov)

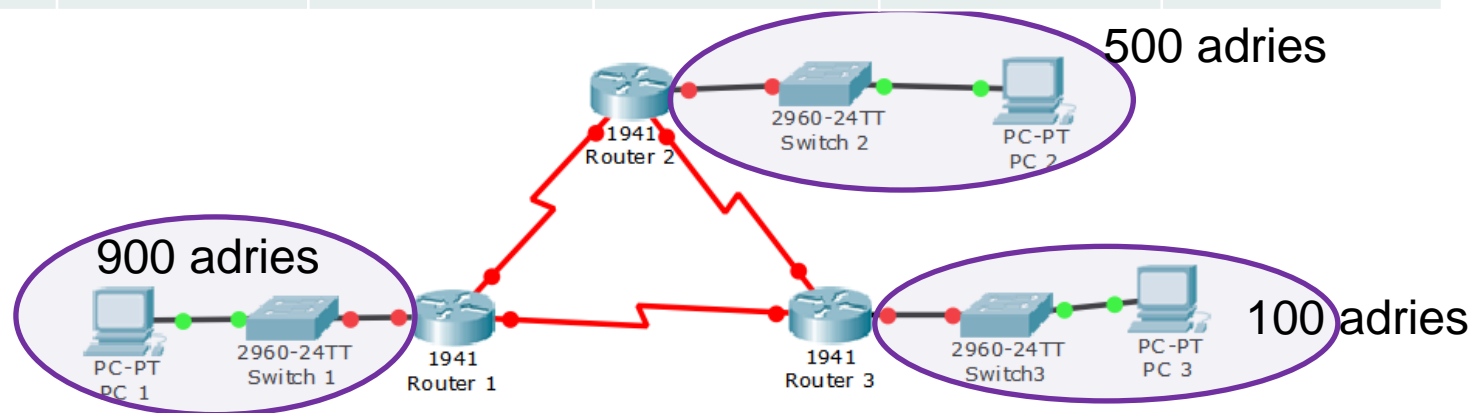
Pridelený subnet: 192.168.0.0/20

Príklad VLSM – postup riešenia

Príklad na VLSM - riešenie

Pridelený subnet: 192.168.0.0/20 – ideme subsiet'ovať:

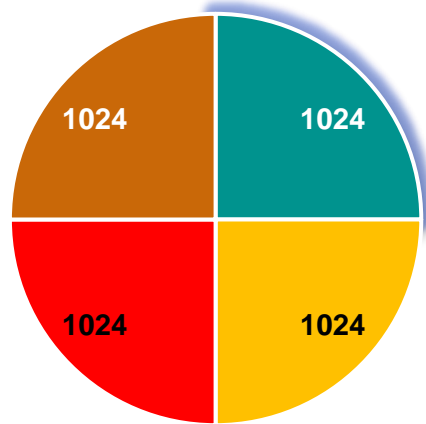
Počet požad. adries:	Veľkosť siete (2 ^x)	Dĺžka prefixu	Adresa subsiete	Broadcast (adresa subsiete + veľkosť siete-1)	Prvá použiteľná IP adresa (adresa siete+1)	Posledná použ. IP adresa (broadcast-1)
900	1024=2 ¹⁰ =4x256	/22 (32-10)	192.168.0.0	192.168.3.255	192.168.0.1	192.168.3.254
500	512=2 ⁹ =2x256	/23 (32-9)	192.168.4.0	192.168.5.255	192.168.4.1	192.168.5.254
100	128=2 ⁸	/24 (32-8)	192.168.6.0	192.168.6.127	192.168.6.1	192.168.6.126
2	4=2 ²	/30 (32-2)	192.168.6.128	192.168.6.131	192.168.6.129	192.168.6.130
2	4=2 ²	/30 (32-2)	192.168.6.132	192.168.6.135	192.168.6.133	192.168.6.134
2	4=2 ²	/30 (32-2)	192.168.6.136	192.168.6.139	192.168.6.137	192.168.6.138

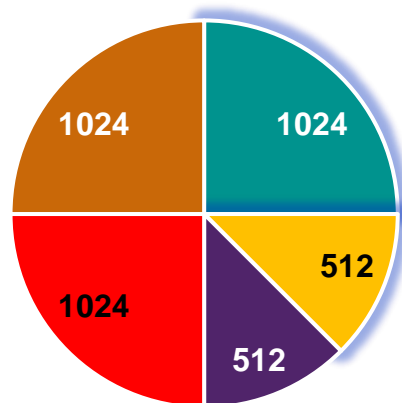
Príklad na VLSM - riešenie

Pridelený subnet: 192.168.0.0/20

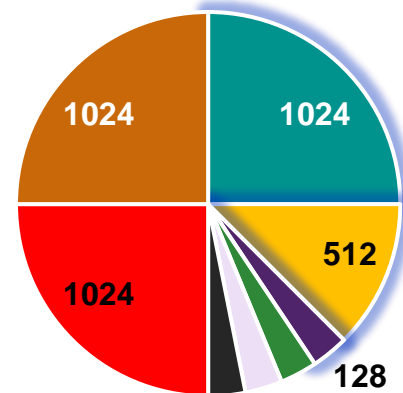
- k dispozícii sme mali $32-20 = 12$ bitov, $2^{12}=4096$ použiteľných IP adries
- sme rekurzívne subsieťovali
- finálne sme vytvorili 6 subsietí veľkosti 1024, 512, 128, 4, 4, 4 možných IP adries, a zvyšný priestor ostal voľný pre budúce použitie

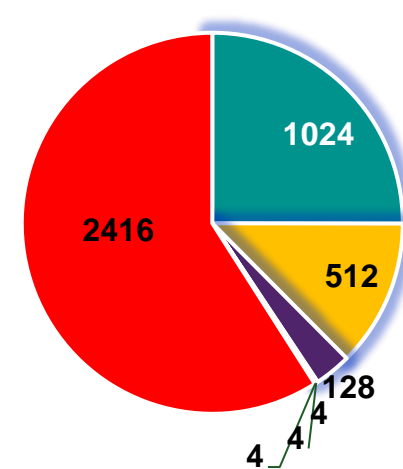
- 1.subsieť (1024)
- 2. subsieť

- 1.subsieť (1024)
- 2. subsieť (512)
- 3. subsieť
- 4. subsieť

- 1.subsieť (1024)
- 2. subsieť (512)
- 3. subsieť (128)
- 4. subsieť
- 5. subsieť
- 6. subsieť
- 7. subsieť
- 8. subsieť

- 1.subsieť (1024)
- 2. subsieť (512)
- 3. subsieť (128)
- 4. subsieť (4)
- 5. subsieť (4)
- 6. subsieť (4)
- 7. voľný priestor nerozdelený

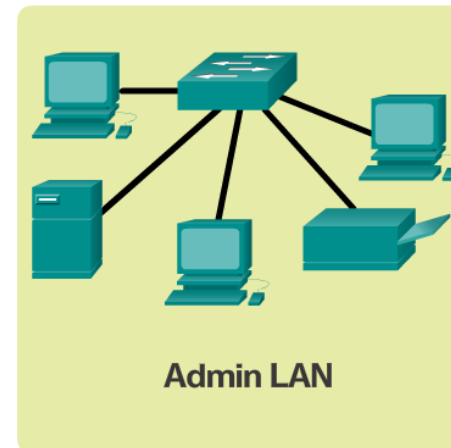
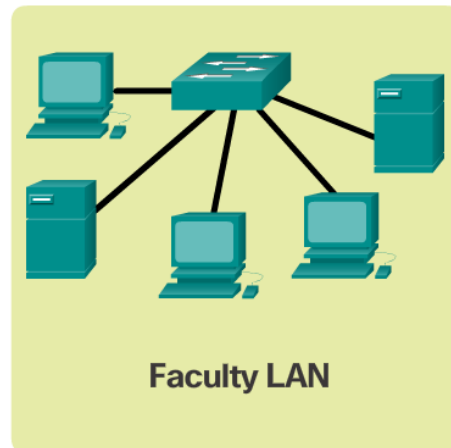
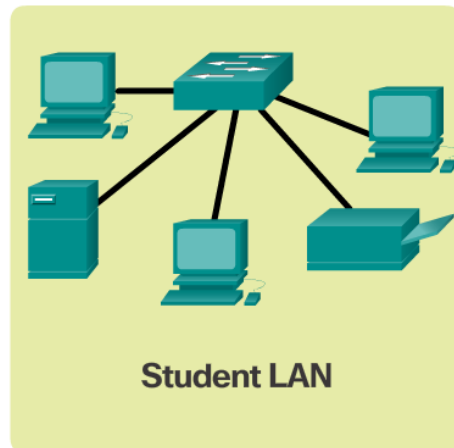
Adresné schémy

11.9: Štrukturovaný IP dizajn

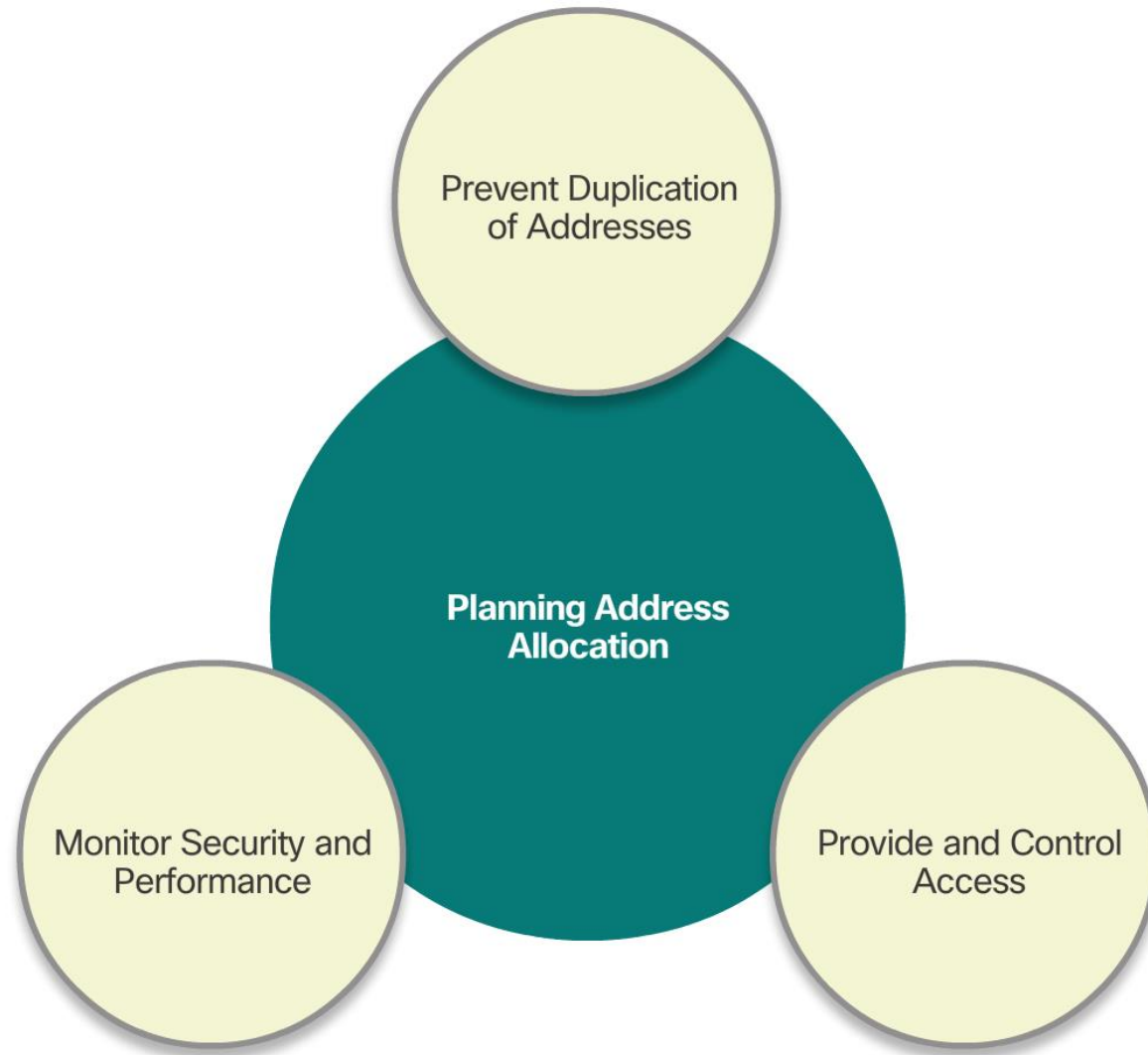
IP adresný plán

Je nutné naplánovať:

- počet podsietí
- veľkosti podsietí
- ako priradíme IP adresy (komu ktorú z danej podsiete)

Tvorba IP adresného plánu

Priradenie IP adries zariadeniam

Network: 192.168.1.0/24		
Use	First	Last
Host Devices	.1	.229
Servers	.230	.239
Printers	.240	.249
Intermediary Devices	.250	.253
Gateway (router LAN interface)	.254	

 MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť Priestor pre Vaše otázky

Obsahom boli časti 11.6 až 11.9 na Netacade.
Doma si spraviť kvíz z kapitoly 11.
Vyjadrite anonymnú spätnú väzbu na [prednášku](#)
(ak ste sa zúčastnili), a [cvičenie](#) tohto týždňa.

cisco

Networking
Academy